

EN MESHUR TÜRK PEHLIVANLARI

KEL ALIÇO

YAZAN: M. SAMİ KARAYEL

AHMET HALİT KİTABEVİ

No. 1

EN MEŞHUR TÜRK PEHLİVANLARI: 1

KEL ALIÇO

Sami Karayel

İSTANBUL
MUALLİM AHMET HALİT KİTABEVİ
1941

İKİ SÖZ

Milletimizin kahramanlık destanları arasında Türk Pehlivanlarının şöhreti bütün dünyaca tanınmıştır. Bu münasebetle, en meşhur Türk Pehlivanlarının hayatı hakkında birer kitap neşrini düşündük. Bu hususta en çok salâhiyet sahibi olan ve yalnız kalemile değil, bedenile de pehlivanlığa hizmet etmiş olan şöhretli sporcumuz ve arkadaşımız Sami Karayel'e bize on tane küçük kitap hazırlamasını rica ettik. Böylece bu eserler meydana geldi. Sonunda bir de album çıkararak bunu tamamlayacağız. Okuyucularımızın büyük bir alâka ile bu seriyi takip edeceklerinden, daha şimdiden aldığımız mektuplar dolayısıyla emin bulunmaktayız.

İSTANBUL
Kenan Basımevi ve Klîşe Fabrikası
1 9 4 1

Kel Aliço

Kel Aliço, Türk pehlivanlık tarihinin ve cihan spor tarihinin en namdar yeğitlerinden biridir. Denebilir ki, Aliço ayarında bir pehlivan dünyaya gelmemiştir.

Aliço, her ne kadar Avrupa ve Amerikada ecnebi pehlivanlarla boy ölçüşmemiş ise de kendisile boy ölçüşen Türk pehlivanlarının Avrupa ve Amerikada yaptıkları çetin müsaraalarla aldıkları neticeler onun hepsinden ve herkesten yüksek olduğunu göstermeğe kâfi delillerdendir.

Aliçonun son devirlerine ve, elli beş, elli altı yaşlarındaki zamanına yetişen meşhur Koca Yusuf, meşhur Adalı, genç ve dinç birer baş pehlivan oldukları halde ihtiyar kurdu meydan yerinden çıkaramadıkları ortadadır. Masal değil birer hakikattir.

Hal böyle iken Koca Yusuf, Adalı Halil Avrupa ve Amerikanın en meşhur cihan pehlivanlarını ve milletler baş pehlivanlarını birer birer yenivermişlerdi.

Görülüyor ki, Aliço, elli altı yaşında meydandan çıkarılmayan ve üste de bu ihtiyar pehlivana sırasında bozuk düşen Koca Yusuf ve Adalı cihanı mağlûp etmişlerdir.

Demek oluyor ki, Aliço, genç ve dinç yaşında Avrupa ve Amerikaya gitmiş ve ecnebi pehlivanlarla müsaraa eylemiş olsaydı muhakkak ve yüzde yüz hasımlarını Koca Yusuf ve Adalı Halilden daha ziyade kolaylıkla mağlûp edebilirdi.

Aliço, bir nadirei hilkattir. Onun çalımında, onun üstadlığında, onun ihtirasında bulunan bir pehlivani daha analar doğurmamıştır.

Aliço, çok zeki ve mahir bir pehlivan olmakla beraber okkaca ve vücut teşekkülü itibarile de kuvvetli bir varlığa ve yaradılışa sahip bir pehlivandı.

Masallarda söylenen Zal oğlu Rüstem derecesinde menkibelere malik bir pehlivan olan Aliço, cidden okunmağa ve zevkle menkibeleri takibe değer bir şahsiyettir.

Edebiyatta, ilimde, fende yüksek san'atkâr şahsiyetler ne

ise Aliço da, sporculukta aynı san'atkârlar gibi mütalea edil-
melidir.

Aliço, güreş teknik ve taktiğinde icatlar vücuda getirmiş
bir san'atkârdır.

İnsan savaşı ilminin dehasını yaratmış olan Aliço'yu bir
güreş ve spor dahisi olarak görmek küçüklük değil bir büyük-
lüktür.

Malûmdur ki bizde, spor ve sporcuyu bir cahil insan gibi
telâkki ve mütalea etmek zihniyeti son otuz beş senedir moda
olmuştur.

Bu, doğrudur. Çünkü, otuz beş senedir Türkiye sporunda
öyle gaflar, öyle yanlış istikametler, öyle yanlış prensipler
üzerinde yüründü ki, Türk sporunun otuz beş senelik mah-
sulü bir ucube doğurdu.

Yalnız, fikir ve amel itibarile bir ucube değil, bir alay
serseri ve cahilleri etrafına toplayarak Türk sporu asıl olan
millî maksatlarından ve çok esaslı ve köklü olan ecdat ana-
ne ve prensiplerinden uzaklaşarak Avrupanın ve bilhassa, Lâ-
tin ırkının mütefessih ve hiç bir realiteye uymayan fantazyâ
sporlarına boyun eğip kaldı.

Tanzimatı Hayriyeden sonra münevverlerimizin Avrupa
taklitçiliği gibi Türk sporu da asıl benliğini ve millî şiar ve
hırsını kaybederek mütereddi ve realitelere kat'iyen uyma-
yan mütefessih bir Lâtin yumurcağı gibi elden ele zırlayarak
dolaşan bir meta oldu.

Bu sebeple spor; bir haylazlar ve başı boşlar meşgalesi ve
fikir sahasında muvaffak olamayipta şöyle böyle ve en geri
rekorlarla şahsiyet yapanlar spor teşkilâtı hazinesinden geçi-
rirdi yıldızlar oldular.. Üstede beynelmilel seyahatlere iştirakler
dolayısıyla birer turist şahsiyetler ve parazitler türemesine
vesile oldu.

Fakat, asıl Türk bünyesi; ne bu mütereddi sporu kabul ve
ülfet etti ve ne de ettirilebildi.

Çünkü, asıl Türk ananesi, realitelere uymayan fantazyâ-
lar peşinde koşan bir ruha malik değildi.

Türk, fantazyâ bilmez.. Döğüşü, döğüş olarak bilir. Boğuş-
mayı boğuşma olarak bilir ve yapar.. O, tabiatın çocuğudur.
Realitelere uymayan hareketleri, palyaçoluk addeder. Ve, bir
zuhurî kolu gibi seyrederek ve yapar.

Meselâ, Türk güreşi her taraftan tutma, istediğin gibi ha-
reket etme müsarasıdır. Ve tabiatın, realitenin de tam kendi-
sidir.

Hal böyle iken ona alafranga güreşi yaptırmak çok güçtür. Hiç bir Türk tabiatın ve realitenin haricinde olan boğuşmayı yapar mı?...

Belden aşağı tutmayacak, yirmi dakika güreş yapacak, on dakika boğuşacak, kura atıp alta üste yatacak... Puvanla mağlûp ve galip olacak... Bir hamam bohçası gibi küçük ve sahası dar bir minder üzerinde güreşecek... Hasımı minderden dışarı çıktı mı yakasını kurtaracak, sıkılmayacak, ezilmeyecek, okkalar bir olacak ilâh...

Bu derece gayri tabiî bir palyaço güreşine Türkün asil ruhu ve real kafası tahammül edebilir mi?...

Türk, alafranga güreşi, bir güreş değil bir palyaçoluk diye telâkki ediyor ve etmiştir. Yalnız bu değil. Avrupanın bütün fantazi sporlarına bu gözle bakmıştır. Bu sporları birer oyuncak, birer palyaçoluk görmüştür.

Türk, güreşir... Karakucak güreşir, yağlı güreşir, hem de kıran kırana kategori farkı gözetmeden güreşir... meydanı geniştir. Kaçana da, kovalayana da saha açıktır. tahdit yoktur. Saat muayyen değildir. Öldüresiye kadar, pes edinceye kadar güreşir....

Sonra, Türk kategori tanımaz... Altmış okkalık bir Türk yüz otuz okka ile de güreşir, boğuşmada zekâ ve mehareet arar... et ve okka değil...

Yine sonra, Türk; kategori derecelerile kendini itiyatlan-dırmak, terbiye etmek istemez, zaten onun ruhî varlığı böyle mevcudiyetler tanımaz...

Hem nasıl olur?... Kategori ile hemayar dögüşmeğe alışmış ve terbiye edilmiş fertler ve cemiyetler demek kendilerinden yüksek kategoriler karşısında dögüşü, aldıkları terbiye mucibince bırakıp kaçacaklar mıdır?...

Bir bölük piyadenin karşısına, bir alay çullanınca, kategori farkı vardır, düşman kahirdir diye kaçacak mıyız?... Ve bu kaçışı zafer mi telâkki edeceğiz?... Süngü, süngüye geldiğimiz bir düşman neferinin okkasını mı ölçeceğiz?... Okkası bizden fazla ise:

— Eh!. Kategori farkı var!

Diye silâhı bırakacak mıyız?...

Kategori terbiyesi ile büyümüş fertlerin ve cemiyetlerin yapacağı başka ne olabilir?. Spor ve pehlivanlık bu mudur?...

Türk, dögüşte, müsaraada kategori tanımaz... Türk, adet tanımaz... Türk, müsaraayı olduğu gibi tabiatile alır... ve hiç bir farka bakmadan boğuşur.

Binaenaleyh, Aliço ve emsali Türk yeğitlerinin hayatlarını birer birer okuduğumuz zaman göreceğiz ki bu, Türk sporcuları hakikî sporculardı. Bu sebeple gerek şahsî ahlâkları gerek cemiyet ahlâkları her şeyin fevkinde mazbuttu.

Aliço; sigara, kahve, çay içmezdi. İradesine dayanarak zorla içmemek değil... Muhiti ve aldığı terbiye itibarile içmezdi. Nefret ederdi. Asıl terbiye de bu değil mi?

Aliço kat'iyen suiüstimal yapmazdı. Çünkü, bütün aşkı vücut kuvvetine ve güzelliğine ve herkesten yüksek harekât vücutte getirmeğe bağlı idi.

Aliço, müsrif değildi. Çünkü, israf edecek fuzulî ve manasız zevkleri yoktu.

O, güzel yer, güzel içer, güzel hava alır, bol uyur, idman yapardı. çiftliklerde yaşar, ormanlarda, su başlarında, dağ ve kırlarda hayat sürer ve zevk alırdı.

İşte, sporcu buna derler... ve bütün ecdat sporlariyle uğraşan pehlivanlarımız ve sporcularımız aynile ve tıpkı Aliço gibi idiler.

*

**

Aliço, yüz yirmi okkalık müşekkel bir pehlivandı. Boyu, tahminen ve resmine, rivayetlere nazaran iki metreye yakındı. Yani, bir doksan bir doksan beş vardı.

Aliçonun göğsü ve omuzları çok genişti. Bilhassa, kalçaları, uylukları, baldırları kalın, bir öküz çalmında idi.

Aliçonun yürüyüşü, her türlü harekâtı tetik ve çevikti. Bu kadar okkalı olmakla beraber, en iyi binicilerden ve koşuculardandı.

Aliço, Kırkpınar güreşlerinde hem baş pehlivanlığı alır, hem de at koşularında birinci gelirdi. Sonra, yaya koşulara da girer yine birinci olurdu.

Görülüyor ki, Aliço, yalnız pehlivan değildi. Tam manasile bir sporcu idi. Aliçonun attığı taşı kimse atamazdı. Aliço taş atmakta da daima birinci gelirdi.

Aliço, ağır gövdesile bir öküz arabasının üzerinden bir sıçrayışta bir taraftan öbür tarafa atlar geçerdi. Gayet çevik ve tetik bir adamdı.

Aliço, idman için saatlerce dağlara tırmanır ve bayır yukarı koşar ve cebri yürüyüşler yapardı. En azılı atları sustalı maymun gibi oynatırdı.

Aliço, bütün meziyetlerine rağmen aynı zamanda açık konuşan, hiç bir fikrini saklamayan, suples bilmeyen ve tanımayan bir adamdı.

Fevkalâde cesur, cür'etkâr, korkusuz bir adam olan Aliço, Bulgar isyanlarında, Sırp isyanlarında 93 Moskof muharebesinde gönüllü olarak muharebelerde bulunmuştu.

Aliço, Mithat Paşanın Tuna Valiliği zamanında Bulgar komitecilerine ve asilerine karşı Deliorman delikanlılarla beraber kahramanane hareketleri vardır.

Aliço, bu sebeptendir ki, 93 muharebesinden sonra bil-mecburiye muhacir düşmüştür. Bu pehlivanın yiğitliği dil-lerde destan idi.

Aliço, aslen Deliormanlıdır. Bilâhara, Rumelinin Zigo-viş köyüne muhacir olmuş... ondan sonra Malkaraya gelmiştir.

Aliçonun, nerede gömülü olduğu belli değildir. Fakat, kendisinin Balkan Harbine kadar sağ olduğu malumdur. Sek-sen yaşına kadar yaşamıştır. Âhir ömrü zaruretle geçmiştir, Malkara köylerinde bekçilik yaparak yaşamıştır.

Aliço, yirmi yedi sene Türkiye baş pehlivanlığını üzerin-de taşımıştır. Onu, elli altı yaşına kadar tek bir kişi değil yenmek karşısına çıkmak cesaretini bile gösterememiştir. Cesaret gösterip çıkanlar boylarının ölçülerini almışlardı.

Aliço, Sultan Azizin baş pehlivanlarındandı. Yirmi altı senelik na mağlûp baş pehlivanlığı sıralarında en namdar pehlivanlar yetişmiştir. En son devrinde, Adalı Halil, Koca Yusuf, Katrancı gibi namdar pehlivanlar türemiştir. Bunlar, Sultan Hamit devri pehlivanları idi.

Hele, Sultan Aziz devrinde Aliçonun karşısında en müt-hiş pehlivanlar vardı. Aliço, bunları birer, birer yenerek mey-danı aldı.

Sultan Aziz devrinin namdar pehlivanları şunlardı:

Makarnacı Hüseyin pehlivan, Şamdancı başı Kara İbo, Yürük Ali, Sarı Mehmet, Molla Ahmet, Keçeli, Hacı Mehmet, Karagöz, Arnavutoğlu, Kvasoğlu Koca İbrahim...

Bu, pehlivanlar Sultan Azizin baş pehlivanları idi. Sultan Aziz, Makarnacıya:

— Hüseyin paşa

Derdi. Makarnacı yüz kırk okkalık dev cüsseli bir pehlivanı. Yalnız, ayağına giydiği kısbetin otuz okka geldiğini söy-lerler... İri kalçalı, dev gibi bir pehlivandı.

Şamdancı başı Kara İbo, Aliço okkasında gayet güzel vü-cutlu, yakışıklı usta bir pehlivandı. Sultan Azizin Şamdancı başısı idi.

Kvasoğlu Koca İbrahim, Aliço okkasından biraz fazla bir

pehlivandı. Na mağlûp idi. Sultan Azizin şamdancı başlarından idi.

Arnavutoğlu, altmış altı okkalık bir pehlivandı. Fakat, Sultan Aziz devrinin en okkalı ve cüsseli pehlivanlarının fevkinde bir şahsiyetti. Bir dinamit parçası kadar küçük lâkin korkunçtu.

Yürük Ali, bu da Arnavutoğlu gibi okkası az fakat mahareti çok, dinamik bir pehlivandı. Yürük Aliyi yenmek deveye hendek atlatmak kadar güçtü.

İste Aliço, bu, namdar pehlivanların içinden seçilerek biricik olarak meydana almıştı. Ve tam yirmi yedi sene meydana hâkim olmuştu.

Aliçonun Kırkpınar güreşleri, Huzur güreşleri, düğün güreşleri en heyecanlı romanların ve tarihî vak'aların fevkinde heyecanlıdır. Her biri okuyucularını sürükleyici vakayi ile doludur.

Aliço'ya, gaddar Aliço lâkabı verilerek yazılar yazılmıştır. Halbuki, Aliçonun lâkabı hiç bir vakit gaddar olarak ne söylenmiş ve, ne de düşünülmüştür: Aliçonun lâkabı keldir. Ona Kel Aliço derlerdi. Çünkü, Aliçonun başı hakikaten keldi.

Amma, ne kel?.. Safi inat, safi karakter, safi cesaretti. Padişahın huzurunda bile söyleyeceklerini söylemekten çekinmezdi.

Ona Padişah'tan bahsolunduğu zaman şöyle cevap verirdi:

— Ben, Padişah, padişah tanımam.. Abe ben, pehlivanım be!..

Derdi. Aliço, bir pot kıracak diye arkadaşlarının ödü kopardı. Netekim, huzur güreşlerinde bir çok gaflar yaptığından dolayı sürülmüştü.

Aliçonun ustası kim olduğunu bilmiyoruz.. Mezarı nerededir bilmiyoruz.. Yalnız, elimizde bir tek resmi vardır. Bu resim de nasılsa eski Saba fotoğrafhanesi tarafından çekilmiş ve, koleksiyonları arasında saklanmıştır. Aliçonun bu resmini kitabımızın kabına koyduk.

Bu, resim İhlamur sarayında çekilmiştir. Sultan Azizin şamdancı başısı meşhur Kara İbo ile ense, enseyledir.

Anlaşılan bu, resmi Sultan Aziz, güreşten evvel aldırılmıştır. Eğer, bu resmi Saba fotoğrafhanesi saklamamış olsaydı, Aliço'yu da tanyamiyacaktık.

Aliçonun resmine dikkat edilirse bir arslana benzer.. O ne

dikiliş ve, duruştur! Ensesi, yapısı, kalçaları, tutuşu pehlivanım diyor!

Aliço, Türk sporu namına heykeli dikilecek pehlivanlarımızdan ve, sporcularımızdan biridir. Değil heykelini ismini ve resmini bile bilmiyoruz..

Lâfın doğrusu, âcizane ben, Aliço'yu ve, mümasillerini yazmamış, tanıtmamış olsa idim bugünkü Türk cemiyeti maatteessüf bu namdar pehlivanı ve mümasillerini tanımamış olacaktı. Ve, benim gibi meraklı olup (yalnız meraklı değil bizzat yağ güreşi ve diğer güreşleri yapmışımdır) Yalnız kendi aralarında konuşulup bilinen Aliçolar, bir gün gelip haritadan ve, tarihten silinecekti. Ben, bir öz Türk sıfatile yine bu, öz Türk sporcularını milletime tanıtmakla sonsuz bahtiyarlık ve, sevinç duyuyorum.

Aliço gibilere birer mezar ve birer heykel yapmak lâyıktır. Bugünkü ve, yarınki Türk çocuğu, bu heykellerden örnek alarak ahlâk ve sıhhatlerini, güzelliklerini bulacaklar ve, o vakıt Türk sporunun manası, maksadı, hedefi ilmî prensipleri vücud bulmuş bulunacaktır.

Şimdi gelelim: Aliçonun güreşlerine :

— ALIÇO KIRKPINARDA —

Aliço, her pehlivan ve sprocu gibi muhitinde derece, derece yetiştirdi. Babadan ve, anadan pehlivan oğlu, pehlivan olan Aliço, daha küçük yaştan kendisini belli etmişti. Onun büyük bir pehlivan olacağını ihtiyar pehlivanlar, tecrübeli ağalar anlamıştı.

Aliço, derece derece yükseldi. On altı yaşlarında desteyi kurtardı. On sekiz yaşlarında küçük ortaya güreşen şöretlileri yenip ileri atıldı. On dokuz yaşlarında büyük ortaya güreş tuttu. Ve, kurtardı.

Yirmi bir yirmi iki yaşlarında başaltına güreşmeğe başladı. O zamanlar başaltına düşmek kolay değildi. Başaltında azılı pehlivanlar vardı

Aliço, yirmi beş yaşına kadar başaltı güreşlerinde durmadan boy ölçüştü.. Yirmi dokuz yaşlarına doğru, başaltı pehlivanlarını birer, birer yenerek nihayet Kırkpınarda başaltını kurtardı. Şimdi sıra başa gelmişti.

Fakat, baş pehlivanlar, o devre göre belâlı idiler.. Hiç kimseye meydan vermiyorlardı. Kavasoglu Koca İbrahim biraz yaşlanmış olmakla beraber daha hâlâ ortada gibi idi.

Lâkin, Kara İbo, Arnavutoğlu, Makarnacı Halil, Yürük Ali gibi azıllılar ortada bulunuyorlardı.

Aliçonun Kırkpınarda ve, sair güreşlerde başaltını kurtarması çok geçmeden dillerde destan olmağa başlamıştı.

Aliço, fevkalâde sarp vücudile, fevkalâde cesaret ve meharetile baş pehlivanların da endişesini celbetmeğe başlamıştı. Bu, pehlivan, yavaş yavaş kendilerine doğru geliyordu. Şaka değil düşünmeğe lâyıktı. Bir gün gelip Aliço, bunların da ensesinden tutacaktı.

Netekim de böyle oldu. Nihayet bir gün Aliço, o devrin baş pehlivanlarından fakat, kodamanların bulunduğu zaman başaltına kalan Hinçooğlu ile Kırkpınara başa güreşmek üzere geldi. Dayandı.

Hinço oğlu, Türk pehlivanlık tarihimizin namdar pehlivanlarından. Aliçonun çırağıdır. Yani Aliço, Hinço oğlunun ustasıdır.

Aliço, çırağıle Kırkpınara geldiği zaman Sultan Azizin bütün bendegânı, olan paşalar, vezirler, haremağaları baş pehlivanları Kırkpınarda idiler.

Aliço, Başa güreşmek üzere hazırlanmıştı. Bütün, idmanlarını ona göre yapmıştı.

Saray Bendegânı hususî çadırlarda oturuyorlardı. Esasen Kırkpınara gelen bütün Rumeli ağaları ve, beyleri maiyetleri ile gelirlen ve, çadırlar kurarlardı.

Ağaların, beylerin maiyetlerinde pehlivanları vardı. Hemen bütün Rumeli ağaları ve, beyleri çiftliklerinde pehlivan beslerlerdi. Aynı zamanda da at koşusuna girerlerdi. Ve, at beslerlerdi.

Kırkpınar bir panayır yeridir Cisir Mustafapaşa dahilindedir. Burada her sene büyük panayır kurulurdu. Hayvan alım ve satımı yapılırdı.

Pehlivan güreşleri bu, Kırkpınarda her sene muntazaman icra olunurdu. Güreşler bir hafta sürerdi. Yüzlerce pehlivan, bu, güreşlere iştirâk ederlerdi. Kırkpınar Osmanlı İmparatorluğunun senelik spor müsabakalarının icra olunduğu mahaldi.

Kırkpınarda yalnız güreş yapılmazdı. Koşular tertip olunurdu. Bu, yaya koşulara hemen bütün pehlivanlar iştirâk ederdi.

Sonra, Kırkpınarda at koşuları da ayrıca bir mevki mahsus ahırdı. Günlerce at koşuları yapılırdı.

Kırkpınarda bütün sporcular boy gösterirdi. Türkiyenin en namdar pehlivanları ağaları ve beyleri maiyetinde gelirlenirdi.

Kırkpınar güreşinde davul ve zurnacılar da bir teşekkülü mahsustu. Güreş davul ve zurnası çalmak âdeta bir sınıfı mahsusa hasrolunmuş bir ihtisas gibi idi.

Sirozun (Serez) çingeneleri davul ve zurna çalmakta meşhur idiler. Her davulcu ve zurnacı pehlivan havası çalmazdı. çalardı ama, o, ahengi o, yanıklığı veremezdi. Bu, havaları çalanların muhakkak anadan doğma pehlivanlığa mehaklı olmaları gerekti.

Davulcular, zurnacılar güreşin bütün inceliklerini, oyunlarını, girip çıkmalarını bilirler.. Ve, her pehlivanın güreş taktiğini ve tekniğini de sanki kendi güreşiyormuş gibi yakından bilirlerdi.

Bir pehlivan, hasmına hangi oyunu takmış ise o, oyunun nereye varacağını bilen davulcular ve, zurnacılar derhal güreşir gibi harekete geçerlerdi.

Davulcular tokmaklarının vuruşunu, zurnacılar sadalarını güreşin hızına ve yavaşlığına göre tempo tutarak hareketlendirirlerdi.

Davulcular, âdeta güreşir gibi dikilerek tokmak vururlar, zurnacılar da pehlivanların kulağına, yüreğine can verecekmiş gibi nefeslerini verirlerdi.

Bazan pehlivanlar yavaşlarlar... Yorulurlar.. Bunları hızla getirmek için derhal davul ve zurnalar harekete gelirdi.

Kırkpınar güreşlerinde bazan elli davul, elli uzun Rumeli zurnası birden çalardı. Pehlivanların nâraları, davul zurnalarının sadası, Türk vatani olan koca Balkanlarda akseder, Tuna boylarında dinerdi.

— Hayda be!..

Diye atılan her bir pehlivan nâarası Kırkpınardan, Şumnıya, Totrakana, Silistreye uzanır.. Oradan Tunayı aşarak Türk Dobrucasına can ve hayat nefhası götürürdü.

Rumelinin beyleri, âyanları, ağaları yüzlerce atlı maiyetleriyle cenge gidiyorlarmış gibi davul ve, zurnalarile pehlivanlarını giydirip süsliyerek kırkpınarda toplanırlardı.

Kırkpınar, on binlerce kişi ile dolardı. Her tarafta çadırlar görünürdü. Çadırların etrafında kazanlar kaynardı.

Ağaların beylerin maiyetleri ve, pehlivanları çiftliklerinde imiş gibi nefis yemekler yerlerdi. Kuzular kızartılır, börekler yapılırdı. Bal, yoğurt, ayran gıdalarını teşkil ederdi. Pehlivanlar böyle beslenirdi.

Kırkpınarda, ağalar, beyler, saray bendegânı birbirlerine soruyorlardı:

— Kimler gelmiş?..

Cevap alıyorlardı:

— Bugün, Aliço ile Hinço oğlu gelmiş..

Daha başka birisi de:

— Kara İbo, Makarnacı, Kvasoğlu, Yürük Ali de gelmişler...

Bir diğeri de:

— Arnavutoğlu ve, Kel Memiş de gelmişler...

Bir başkası:

— Karagöz de burada imiş..

Ağalar, beyler pehlivanlarile gururlanıyorlardı. Fakat, herkesin içinde bir şüphe vardı. Acaba, Aliço, başa mı güreşecekti?

En ziyade Aliçoyu pehlivanlar da düşünüyordu. Bilhassa, Kvasoğlu Koca İbrahimle, Makarnacı ve Kara İbo Yürük Ali ve Arnavutoğlu gibi pehlivanlar daha ziyade Aliçodan bahsediyorlardı.

Kvasoğlu; Kara İboya sormuştu:

— Abe, Aliço neye güreşecek be!.

Kara İbo, gülerek:

— Başa mı be?..

Diye alay etmişti. Kvasoğlu Koca İbrahim, Kelin halinden ve etvarından şüpheleniyordu. Onun bir iki güreşini görmüştü. Sakar, anut bir keldi.

Kvasoğlunun korktuğu kadar vardı. Aliço, Sultan Azizin baş pehlivanlarından birini bozarsa iş fenaya varırdı.

Sonra, sırayla bu kel herifi mağlûp etmek için hepsinin teker, teker ortaya çıkması lâzımdı.

Hulâsa, Kvasoğlu biraz değil, epeyce endişeli idi.

Baş güreşecekler, Çıvgar (1) yapmağa ve, bu suretle birbirlerini yenerek başı Aliçoya kaptırmamağa yol almışlardı.

O zamanlar Kvasoğlu Koca İbrahim ve, Arnavutoğlu hemen, hemen güreşten çekilmiş gibi idiler. Yaşları ilerlemişti. Bu pehlivanlar Abdülhamit devrinin baş pehlivanlarından arta kalmışlardı. Sultan Azizin efendiliği zamanında yanında bulunmuşlardı.

Hattâ, Arnavutoğlunun Sultan Azize güreş ustalığı yap-

(1) Çıvgar, alaturka güreşte bir pehlivani yalnız bırakıp eşleşerek mağlup etmek demektir.

tığı dahi söylenir. Arnavutoğlu aslen Kastamonulu idi. Kavasoglu ise Deliorman Pomaklarındandı.

Kavasoglu, bir türlü Arnavutoğlunu çekemezdi. Birisi Sultan Azizin şamdancı başısı idi. Arnavutoğlu da hamlacısı idi.

Kavasoglu ile Arnavutoğlunun müteaddit ve kırıcı güreşleri olmuştu. Fakat, Kavasoglu, Arnavutoğlunu bir türlü meydana çıkaramamıştı.

Sarayda ikilik vardı. Kavasoglu takımı, Arnavutoğlu takımı... Deliormanlılar bir türlü Anadoluluları çekemiyorlardı. Bu sebeple Kavasoglu Koca İbrahim akrabası olan meşhur pehlivanlardan Kara İboya saraya getirmişti.

Makarnacı, Deliormanlı olmakla beraber Kavasogluna zıt idi. Çünkü, Makarnacı Deliorman muhacirlerinden idi.

Deliormanda yerli Pomak ve muhacir diye ikiye ayrılmış bir zümre vardı. Bunlar, birbirlerini çekemezlerdi. Bu sebeple Kavasoglu, Arnavutoğlu gibi Makarnacıyı da çekemezdi.

İşin tuhafı, Aliço da Kara İbonun akrabası idi. Bu suretle Aliçoyu kendi pangalarından addediyorlardı.

Sultan Aziz, Makarnacı Hüseyin pehlivanı çok sevdiğinden Kavasoglu ve, Kara İbo kolay kolay diş geçiremezlerdi. Padişah, Arnavutoğlunu da severdi.

O devrin meşhur pehlivanlarından şunlar da vardı. Boyabatlı (Kastamonu) Hacı Mehmet, Deliorman muhacirlerinden Sarı Mehmet, Molla Ahmet, Kastamonulu Kel Memiş, Yacıklı Kel Hasan..

Baş pehlivanlar arasındaki ikilik mühimdi. Kavasoglu takımı, Makarnacı takımı, Arnavutoğlu takımları vardı.

Kavasoglu Koca İbrahim, Pomakları tutuyordu. Kara İbo ve, saire bunlar bir panga teşkil ediyorlardı. Makarnacı Hüseyin Pehlivan da Deliorman muhacirlerini tutuyordu.

Arnavutoğlu da, Anadolu pehlivanlarını tutuyordu. Kel Memiş, Hacı Mehmetler gibi.. Bu, üç grup Sultan Azize hoş görünmek güreşte baş kalmak için şiddetli rekabet halinde idiler.

Kavasoglu Koca İbrahim, Arnavutoğlu biraz ihtiyarladıklarından meydanı kendi adamlarile idare ediyorlardı. Meselâ; Kavasoglu Koca İbrahim Kara İboyu, Makarnacıya karşı koymak için Deliormandan getirmişti. Kara İbo, fevkalâde bir pehlivan olduğundan Sultan Azize baş pehlivan olmuştu. Hatâta, Kavasoglu Koca İbrahimden sonra, Sultan Azizin şamdancı başısı o olmuştu.

Kara İbo, Makarnacı ile güreş sahasından birbirlerine hasım idiler. Makarnacı da, Yürük Aliyi, Kel Memiş gibileri tutuyordu.. Kara İbonun da Karagöz pehlivanı vardı. Karagöz namdar pehlivanlardandı.

Şimdi ortaya bir de Aliço çıkmıştı. Aliço da Pomaktı. Kavasoglu ve, Kara İbo pangasından olması lâzımgeliyordu.

Bu sebeple Aliçonun Kırkpınarda ilk olarak başa güreşmesi pehlivanlar arasında fırtınalar vücuda getirmişti. Kara İbo ve Kavasoglu partisile, Makarnacı partisi arasında daha şiddetli bir rekabet husule gelmişti.

Kavasoglu ve Kara İboya mensup olan ve, akraba bulunan Aliçoynu, Makarnacının karşısına dikmek lâzımdı. Bu suretle Makarnacıyı bir çıvgara getirmek lâzımdı. Makarnacı partisi de Aliçoynu bir çıvgara sokmak azminde idi.

Kırkpınar güreşini idare edenler, pehlivanların birbirlerine muarız partiler halinde bulduklarını bildikleri için çıvgara meydan vermemek düşüncesile cazgıra lâzımgelen talimatı vermişlerdi.

Küçük güreşler olmuştu, cazgır, baş pehlivanlık güreşlerini meydana çıkıp şu suretle ilân etti.

Baş güreşecekler meydana!..

Baş pehlivanlar meydana çıktılar.. Kara İbo, Makarnacı, Aliço, Kel Memiş, Kel Hasan, Hacı Mehmet... Sarı Mehmet, Molla Ahmet... Karagöz Ali, Yürük Ali...

Baş çıkan pehlivanlar hep sarp adamlardı. Meydanda yüz okkadan aşağı adam yoktu. Dev cüsseli pehlivanlardı.

Güreşin çok heyecanlı olacağı gözüküyordu. Kırkpınar seyircileri heyecan içinde idiler. Aliço, ilk evvel Makarnacıyı tutmak istiyordu. Makarnacı da bu, yeni gelen hasımla karşılaşmaktan çekinmiyordu.

Fakat, cazgır işi pehlivanların arzusuna bırakmadı. Pehlivanlara hitaben:

— Eşleri ben ayıracağım... Ona göre güreş tutacaksınız? Dedi.

Aliçoyna, Mukabil taraftan Kel Memiş'i eş verdi. Makarnacıya da yine mukabil taraftan Karagözü eş tutturdu.

Meselenin mühim kısmı hallolmuştu. Öbürleri de birbirleriyle eşlendirdi. Sarı Mehmeti, Hacı Mehmetle.. Kara İbo da Kel Hasanla, Molla Ahmet Yürük Ali ile bağdaştılar.

Bu, eşlerde bir taraf diğer tarafa mukabil olarak tertip edilmişti.

Sarı Mehmet, Molla Ahmet Deliormanlı ve, Pomak idiler. Kel Hasan, Kel Memiş ise Anadolu idiler.

Görülüyor ki, iki parti birbirlerine karşı gelmişlerdi. Cazgırın tertibi çıvgarı bozmuştu. Cazgır, eşleri ayırdıktan sonra davul ve zurnaları susturarak halka bağırdı:

— Duydum duymadım demeyiniz.. Güreş Pomak usulü kıran kıranadır.. Hariçten güreşe kimse müdahale etmesin.. Suya gitmek, göz silmek yoktur. Yenişmeler çivi yukarıdır (1).

Zaten Kırkpınarda güreşler kıran kırana olurdu. Fakat, cazgır, âdetten olduğu veçhile ilân ederdi.

Güreşin belkemiği Aliço ile, Makarnacı idi. Bu, iki pehlivanın diğer mevcut pehlivanlara nazaran yarımaşar gömlek, birer gömlek üstün farkları vardı.

Bu sebeple bütün seyircilerin gözü, Makarnacı ile Aliçoda idi. Ha, Kara İboyu unuttum. Makarnacının hasmı olan bu, pehlivan da güreşin belkemiğini teşkil ediyordu. Ortada iki parti ve, üç kutup vardı.

Kara İbonun tuttuğu Hacı Mehmet, fevkalâde yaman bir pehlivandı. Lâkin İbolara, Makarnacılara, Aliçolara nazaran yarım gömlek farklı görülüyordu.

Fakat, Hacı Mehmet, daima tehlikeli bir pehlivandı. Meydanda Sultan Azizin iki baş pehlivani vardı. Kara İbo, Makarnacı...

Cazgır, usulden olduğu üzere pehlivanları kibleye çevirdi. Pehlivanlar el bağlayıp rükûa vardılar. Cazgır, düaya başladı:

— Allah, İllallah, Peygamberimiz Hazreti Muhammed, Pirimiz üstadımız Hazreti Hamza, döndük kibleye, durduk divana, rahmetleri bize vara.. Şer irak ola.. Hayır ola.. Pehlivan erlere kuvvet ve niyaz ola.. elfatiha...

Pehlivanlar, fatihalarını okuyup meydana çırpınarak koştular.. Cazgır, düadan evvel pehlivanları eşleriyle beraber seyircilere takdim etmişti.

Aliço, şöyle takdim etmişti:

— Kel Aliço..

Menkibesini de şöyle hikâye etmişti:

— Buna Kel Aliço derler.. Yeni geldi meydana!.. Çaprazından, küntesinden sakınmayanın vurur sırtı yere...

İri dev cüsseli Türk babayığitleri iri pençelerini yağlı kis-

(1) Pomak güreşinde çivi yukarı demek pehlivanın tam sırtı yere gelmek demektir.

petlerinin oyluklarına kuvvetle vurup sadalar çıkararak pişrev yapıp çirpınıyorlardı.

Davul zurna seslerinin gür sadaları Kırkpınardan koca Balkanlara yükseliyor. Aksisadaları Tuna boylarını aşarak Dobrucanın sinesinde diniyordu.

Türk pehlivanlarının nâaraları, küffar iline uyuşturucu bir iksir gibi nefes veriyordu.

Aliço, ikide birde çirpınarak kalın ve korkunç sesile nâara atıyordu:

— Hayda be!..

Güreşler çetindi. Aliçonun karşısındaki Kel Memiş de yüz yirmi okkalık bir belâ idi. Elli ayaklı, iri kemikli, adaleli bir pehlivan olan Kel Memiş, fevkalâde cesur bir pehlivandı.

Aliço, Kırkpınar güreşini kazanamazsa onun için bütün istikbal örtülü olurdu. Binaenaleyh, ne yapıp, yapıp meydana bulunan sekiz baş pehlivan içinden sıyrılıp çıkmalı idi.

Aliço, Yalnız Kel Memişi yenmekle başı alamazdı. Daha iki hasım yenmesi lâzımdı. Pehlivanlar birbirlerini yenerse ortada dört kişi kalırdı. Bu, dört kişi iki çift güreş yapıp bir çift kalmaları lâzımdı. İşte, bu bir çift asıl Kırkpınar başının final güreşi olacaktı.

Binaenaleyh, başı almak, meydanda tek kalmak kolay değildi. Muhakkak haddeden geçmek, iki gün üst üste güreş yapmak icabediordu.

Güreş meydanında ağalar, beyler, paşalar taraf tutuyorlardı. Aliço, taraftarları da vardı. Başa yeni çıkmış bir pehlivan olduğu için halk tabakası daha ziyade Aliço'yu tutuyordu.

Kel Memiş, on dakikalık güreşte hasmına şiddetle mukabelede bulundu. Aliço sarp ve hızlı girişlerini mukabelesiz bırakmadı.

Bir aralık, fevkalâde dahıcı ve paçacı olan Kel Memiş Aliço'ya daldı, iki paçalarından yapıştı. Aliço, tehlikeye girmişti. Bunun üzerine tetikte bulunan Aliço, derhal hasmını kazkanadına taktı.

Vaziyet, daha ziyade Aliço aleyhine idi. Kel Memiş, hasmını paçalarından kaldırarak sırt üstü yere vurmak istiyordu. Aliço da, Kazkanadı ile hasmının elinden paçalarını söke rek almak, üste de muvaffak olursa, hasmını çevirerek mağlûp etmeğe savaşıyordu.

Kel Memiş, pençelerini paçalara iyi geçirmişti. Parmaklarının oradan kurtarılmasına imkân yoktu.

Aliço da, kazkanadını iyi doldurmuştu. Olanca kuvvete hasmını çekiyor ve hem de büküyordu.

Mücadele müthiş oldu. Bir kaç dakika sürdü. Nihayet, zora gelen Aliçonun paça bağları koptu, keçebentleri dışarı fırladı.

Bunun üzerine, Kel Memiş tehlikeye düşmüştü. İstinat noktası kalmamıştı. Aliço da, fırsattan istifade ederek hasmını çevirip yenecekti.

Fakat fevkalâde kavi olan Kel Memiş, sıkı bir hareketle Kazkanadından sıyrılıp çıktı. Bu suretle iki pehlivan karşı karşıya kaldılar..

Aliçonun paçaları koptuğu için bağlaması lâzımdı. Kazan dibine gidip paçalarını bağladı. Görülüyor ki, iki pehlinanın kuvveti büyüktür. Kalın yağlı kılıç ağı sicimile kat, kat bağlanan paçalar kopmuştu. Öyle olduğu halde ne Aliçonun ayakları yerinden oynamış ve ne de Kel Memişin pençeleri paçalardan sıyrılmıştı.

Aliço, paçalarını tazeledi. Yeniden keçebentledi ve, bağladı. Bağını da tazeliyerek meydana geldi, çırpınıp hasmille tutuştu.

Kel Memiş, fevkalâde kuvvetli ve, sallı idi. Aliço da, acı ve zehir gibi kuvvetli ve, Memiş gibi sallı ve, okkalı bir pehlivandı.

Güreş, çok zorlu oluyordu. İki pehlivan arada bir çırpınarak nâara sallıyorlardı..

— Hayda bel!..

Ve, sonra karşı karşıya gelerek birbirlerine hamam tokmağı vurultusu sesi gibi el ense ve, tirpanlar vurarak meydana seda veriyorlardı.

Bir aralık, Aliço, hasmına çapraz topladı. İki iri gövde birbirine girmişti. Aliço hasmını toparlıyarak sürdü.

Kel Memiş, iri gövdesile meydan yerini sürer gibi geri, geri uçuyordu. Aliço, hasmını o kadar sıkıştırmıştı ki, arada bir, soluğu, manda soluğu gibi ortalığı dolduruyordu.

Memiş, çaprazla bozuk düşmemek için dikkat ediyor ve, bir yandan oyundan sıyrıлмаğa çalışıyordu.

Aliço, Memişi çengelleyerek sırt üstü yere vurmak için uğraştı: Fakat, muvaffak olamadı.

Memiş, çaprazı sıyrarak, yere düşmeden hasmını gırtlaklamıştı. Memişin acı kuvveti karşısında Aliço, sinirlenmişti. Mahareti, manevraları para etmiyordu.

İki pehlivan tekrar ense bağladılar.. Ve, el ense tırpanlara bağladılar...

Aliçonun el enseleri ve, tırpanları ne kadar zarplı ise, Kel Memişinkiler de o kadar sert ve, zarplı idi.

Çok geçmedi. Kel Memiş, hasmına evvelki gibi bir çift dalış yaptı. Bu sefer de paçaları eline geçirmişti.

Aliço, paçalarının hasmı tarafından ele geçtiğini görünce derhal boyunduruk vurdu. Paçalarını hasmının elinden kurtarmak için müthiş boğuyordu.

Kel Memiş, paçaları bırakmıyor, çekerek hasmını sırtüstü düşürüp yenik vaziyete koymağa savaşıyor, Aliço da, bu, fena vaziyete düşmemek için olanca kuvvetile boğuyordu.

Memiş, fena vaziyete düştü. Boyunduruktan gözleri dışarı fırladı. Yüzü gözü mosmor oldu. Nefesi kesik, kesik gelmeğe başladı. Memişin gırtlığı düyümlenmişti.

Memiş nihayet gayri ihtiyari paçaları bıraktı. Fakat, Aliço, boyunduruğu bırakmıyordu. Bu sefer daha fazla ve serbest boğuyordu.

Memişin hali acınacak bir vaziyet almıştı. Hoş, güreş kıran, kırana idi. Sonra Aliço, durup dururken hasmına boyunduruk vurmamıştı. Paçalarını hasmının elinden kurtarmak için mukabil olarak boyunduruk vurmuydu. Bu, hakkı idi.

Fakat, hasmı paçaları bıraktıktan sonra, uzun uzadıya boğmak raconsuz olurdu. Lâkin, Aliço, hasmını yıldırma, bir daha paçalarına salmamak için müthiş surette bir dersi ibret veriyordu.

Aliçonun bu gaddarca hareketine tahammül edemiyenler etraftan bağırmağa başladılar:

— Hey!. Aliço. Boğma!..

— Bırak, ayıptır!..

— Pehlivanlık değil bu!..

Aliço, bildiği gibi hareket etmekten çekinmedi. Bir kaç dakika daha fazla boğduktan sonra hasmını silkip bıraktı. Ve, boyunduruğu silkip bırakırken de kendisi çift paça daldı.

Aliçonun maksadı, hasmının sersemliğinden bilistifade paçalarından kapıp sırt üstü yere vurarak mağlûp etmektir.

Lâkin, Kel Memiş, mukabelede geçikmedi. O da, hasmının elinden paçalarını almak için boyunduruğa dayandı.

Mücadele müthişti. Bu, sefer de Kel Memiş, boyunduruk çekiyordu. İntikamını ziyadesile alıyordu. Boğdu, boğdu, Aliçonun kel kafasındaki tek tük tüyler havaya dikilmişti. Ağzından kan geldi.

Inatçı Aliço nihayet hasmının paçalarını bıraktı, yoksa boğulacaktı.

Memiş hasmı gibi hareket etmedi. Aliço, paçalarını bırakınca bir kaç daha zorladıktan sonra boyunduruğu çözdü.

İki pehlivan da acı kuvvetlerini birbirlerinin boynunda, gırtlığında denemişlerdi. Mandalar gibi soluyarak tekrar kapıştılar.. Aliçonun dudağı patlamıştı.

Aliço, ne kadar, ne kadar kel inatçı ise, Memiş de o kadar inatçı bir keldi.

Aliço. Memişin mukabelesine, inadına dehşetli sinirlenmişti. Onu, elinden gelse yiyecekti. Aliço, bu, hırsıyla Memişe meşhur çaprazlarından birini daha taktı. Sürdü. Bu seferki sürüş bambaşka idi. On beş adım sonra hasmını arttan çelerek kıvrıp altına aldı.

Memiş, alta düşmüştü. Aliço, hasmını alta alır almaz derhal sarmaladı. Ve, künteye geçti. Künteyi doldurur dolduramaz Koca Memiş'i dağıtıp askıya aldı. Memiş, gidiyordu. Acaba, kurtulabilecek miydi?

Memiş, künteyi sıyırtmak, topuk kesmek için uğraştı. Fakat Aliçonun elinden kurtulamadı. Aliço, koca Memiş'i, kunte ile aşırarak sırt üstü yere düşürmüştü.

Zavallı Memiş, Kel Aliço'ya mağlûp olmuştü. Gözleri dolu, dolu olarak alttan kalktı. Hasmile kucaklaşıp meydandan kaçır gibi çekilip gitti. Memiş, böyle sarp pahlivan görmemişti. Aliço, Makarnacılar, Kara İbolardan, Yürük Alilerden, Karagöz Alilerden de berbat bir şeydi. Bu suretle Memiş, ilk olarak Aliço'ya mağlûp olmuştü.

Aliço, Memiş'i, böyle çabucak yendikten sonra ayağında kispeti gelip yere oturdu. Meydandakileri bekliyordu. Onların galipleri de güreş tutmak lâzımdı.

Makarnacı Hüseyin ile Kara İbo hasımlarile boğuşuyorlardı. Bunların hasımları da belâlı idi. Makarnacı hasmını güç belâ ancak iki saatte yenebildi. Kara İbo, daha hâlâ hasmille uğraşıyordu.

Kara İbonun güreşi uzadıkça uzadı. Nihayet üçbuçuk saati buldu. Makarnacı bu vesile ile dinlenmişti. Karagöz Ali ile Yürük Alinin güreşleri de uzamıştı.

Aliço da, Makarnacı da bu güreşin neticesini bekliyorlardı. Hacı Mehmet de, hasmını meydandan çıkaramamıştı. Onların da güreşi uzamıştı. Karagöz Ali ile Yürük Ali de birbirlerini venememişlerdi.

Nihayet, meydanda bulunan pehlivanları berabere ayır-

mak kararı verildi. Çünkü, bunların güreşi denkleşmiş gibi idi. Pehlivanları berabere ayırdılar.. Ortada galip olarak iki kişi kalmış oldu. Makarnacı ve, Kel Aliço...

Cazgır, davul zurnaları susturdu. Ve, bağırdı:

—Aliço, Makarnacı kazan başına!..

Cazgır, diğer pehlivanların berabere ayrıldıklarını baş güreşi Makarnacı ile Aliçonun yapacağını ahaliye ilân etti.

Güreş meraklı olacaktı. Bilhassa, Kvasoğlu Koca İbrahim, ve, taraftarları Makarnacı ile Aliçonun güreşine kıymet vermişlerdi. Kvasoğlu, Makarnacının yenildiğini istiyordu. Çünkü, Makarnacı hasmı idi. Eğer, mağlûp olursa Sultan Azizin de gözünden düşecekti.

Kara İbo, Makarnacıyı mağlûp edememişti. Kvasoğlundan güreşte geçmiş olduğundan Sultan Aziz'in baş pehlivanı ve na mağlûp adamı ortada yalnız Makarnacı duruyordu. Bu sebeple Kvasoğlu, Aliçonun Makarnacıyı yenmesini istiyordu.

Nihayet, Aliço ile Makarnacı yağlanıp meydana çıktılar. Kırkpınar baş pehlivanlık güreşini bunlar ayırdedeceklerdi.

Cazgır, ahaliye bağırmıştı:

— Güreş kıran kıranadır.. Hariçten müdahale memnundur.

Davullar, zurnalar vurmağa başladı. Aliço, Makarnacı güzel ve kıvrak bir huzur peşrevi yaptılar. Herkes heyecan içinde idi. Lâf değil, yeni meydana gelmiş bir Aliço vardı. Karşısında da Sultan Aziz'in baş pehlivanı ve, Kırkpınar baş pehlivanı Makarnacı vardı.

Makarnacı, koca gövdesile soluyarak, Aliçoya salıyordu. Aliço, kendisinden yirmi okkadan fazla olan hasmının hücumlarına bir meşe direği gibi dikilmiş mukavemet ediyordu.

Ayakta olan güreşin hızı tam on beş dakika kadar sürdü. İki pehlivan birbirine giriyor, bir takım oyunlar alıyor, mukabil oyunlarla birbirlerini çözüp defeyliyorlardı.

Güreşin on beşinci dakikasında Makarnacının hasmını çapraza toparlıyarak yürüdüğü görüldü. Aliço, çaprazı karşılayamamıştı.

Makarnacı hasmını bir budama ile altına aldı: Derhal sarmaya girdi. Aliço, ayağını dikmiş tetikte duruyordu.

Aliço, birdenbire ters döndü, hasmının arkadan kisbet kağına girerek bir kol baskısıyla döndü. Bu dönüş hareketi o kadar sert ve âni oldu ki, Makarnacı altta kaldı. Bu hareket birbirini takip ederek iki pehlivan sarmadan sarmaya geçti.

Fakat, neticede Aliço sarmaya takılarak altta kaldı. Boğuşma müthişti. Nihayet Aliço, tek paça ile kalktı.

Aliçonun hasmının altından kalkışı şaheserdi. Makarnacıya karşı sarmadan tek paça ile kalkmak her babayığitin kârı değildi.

Güreş tekrar ayakta başladı. Aliçonun sinirlendiği görülyüyordu. İlk evvelâ eline düştüğünden dolayı kızmıştı.

Çok geçmedi. Aliço, hasmının ensesini bırakarak açıldı. Çırpınarak bir nâara attı:

— Hayda Makarnacı be!..

Makarnacı da hasmını mukabelesiz bırakmadı. O da çırpınarak bir nâara salladı:

— Hayda kızan be!..

Aliço nâarasını attıktan sonra, çırpınarak hasmının üzerine geldi. Ve, birdenbire Makarnacının iri göğsüne girerek bir çapraz doldurdu.

Koca Makarnacı, hasmının çaprazı önünde meydan yeri kara bir öküz gibi harmanlıyarak gerisin geriye uçmağa başladı. İki dev cüsse pehlivanların zoru herkesi heyecana düşürdü. Aliço, hasmını kucağına almış sürüyordu. Bir yandan da çengelliyerek sırt üstü düşürmeğe çalışıyordu.

Nihayet, otuz adım kadar çayırları biçerek giden Makarnacı güç hal ile dönüp kendisini yüz üstü yere atabildi. Eğer, atmamış olsaydı, muhakkak sırt üstü düşerek mağlûp olacaktı.

Aliço, hasmını altına alır almaz derhal sarmaya girerek künteleledi. Koca hasmını künite ile aşıracaktı. Fakat Makarnacı, öyle kolay kolay künite ile aşacak takımından değildi. Boğuşma müthiş oldu. Makarnacı, künteyi söktü. Hasmını tek paça kaparak olduğu gibi doğrulup kalktı. Paçayı bırakmıyordu. Aliço, paçayı, kurtarmak için hasmına boyunduruk vurdu.

Aliçonun boyunduruğu müthişti, öldüresiye bir boyunduruktu. Makarnacının gözleri dışarı fırlamıştı. Yüzü mosmor olmuştu. Ağzından köpükler gelmişti. Zoru gören Makarnacı, bilmeceburiye hasmının paçasını bıraktı.

Aliço, gaddar bir pehlivandı. Hasını paçasını bıraktığı halde boyunduruğu bırakmadı. Üst üste boğdu. İyice hasmına ders verdi. Sonra bıraktı.

Makarnacı doğrulduğu zaman sersemlemiş bir halde iki tarafa sallandı. Hulâsa altta, üstte olmak üzere tam beş buçuk saat sürdü. İki pehlivan birbirini boyunduruklarla, tırpanlar-

la, kurt kapanlarile ezmişlerdi. Makarnacı bir türlü hasmını mağlûp edemiyor, Aliço da, Makarnacıya bir şey yapamıyordu. Bu sebeple her iki pehlivan işi gaddarlığa dökmüştü. Birbirini boğup kırıyorlardı.

Nihayet, iki pehlivan arasında döğüş oldu. Aliço, Makarnacıyı boyunduruğa alarak boğdu, bir dişini kırdı. Makarnacının ağzından yüzünden kan geldi. Bunun üzerine Makarnacı, boyunduruktan kurtulur kurtulmaz Aliçoya bir yumruk vurdu. Aliço, zaten kavgacı bir adamdı. Yumruğu yeyince o da hasmına yumruk indirmeğe başladı. güreş döğüşe bindi. Zaten akşam da olmuştu. Sular kararmak üzereydi. Eğer, döğüş olmamış olsaydı, güreş berabere ayrılacaktı. Döğüş üzerine zabtiyeler meydana yürüdüler. İki pehlivani ayırdılar... Taraftarları da birbirlerine salmışlardı. Az kalsın azım bir vak'a olacaktı. Bereket versin mevki kumandanı ve, zabtiyeler ahaliyi ayırdılar.. İşte, Aliçonun ilk Kırkpınar güreşi böyle olmuştu.

Bu halden en ziyade memnun olan Kavasoglu Koca İbrahim idi. Ne de olsa Aliço, Makarnacıyı beş buçuk saat ezmişti. Makarnacı da bir şey yapamamıştı. Aliço, Makarnacıyı yenebileceğine kani olmuştu. Sultan Azizin yegâne baş pehlivanını beş buçuk saat güreş atarak meydan yerinde hırpalamak kolay değildi. O zamanın en yüksek pehlivanı Makarnacı idi.

Çünkü Kavasoglu Koca İbrahim, Arnavutoğlu güreşi bırakmış bulunuyorlardı. Ortada bir Kara İbo vardı. Yürük Ali, Karagöz Ali, Kel Memiş, Yakacıklı kel Hasan, Hacı Mehmet ilâh... gibi pehlivanlar da mevcut idisede Makarnacıya nazaran bu pehlivanlar yarımşar gömlek farklı idiler.

Binaenaleyh, Aliçonun Kırkpınarda Makarnacıya beş buçuk saat kan kusturması oldukça mühim bir hâdise idi.

*
**

Sultan Aziz, Kırkpınar güreşlerini adım adım takip ederdi. Yalnız Kırkpınar güreşini değil, Osmanlı İmparatorluğunun her neresinde güreş olursa seçili pehlivanların ne suretle güreştiğinden haberdar olurdu.

Sultan Aziz, baş pehlivanının Aliço adlı bir pehlivan tarafından ezildiğini ve, Makarnacının müşkül mevkide kaldığını adamları vasitasile haber almıştı.

Padişah, Aliçoyu şöyle böyle işitmişti. İyi bir pehlivan olduğunu biliyordu. Fakat, kendi baş pehlivanını böyle paçavraya çevireceğini hiç de hatırına getirmemişti.

Sultan Aziz, Kavasoglu Koca İbrahim'e sormuştu:

— İbrahim, bu, herif bu kadar pehlivan mı?...

İbrahim, firsatı bulmuştu. Derhal cevap verdi.

— Padişahım, Aliço kulunuz çok iyi bir pehlivandır.

— Makarnacıyı ezdi mi sahihten?...

— Evet Padişahım!...

— Öyle ise, çağirt şu herifi huzurumda güreşsinler.

Dedi.

Sultan Aziz, fena halde sinirlenmişti. Asıl Türkiye baş pehlivanı gizli olarak kendisi idi. Padişah, Kavasoglu Koca İbrahimi, Arnavutoğlunu veliahtlığı zamanında mağlup etmişti. Bu, iki pehlivan İmparatorluk baş pehlivanı idiler. Bunlar da baş pehlivanlıklarını Kırkpınarda almışlardı. Fakat Sultan Azizle yaptıkları hususî güreşlerde birer, birer mağlup olmuşlardı. Sultan Aziz, kendisinden başka kimsenin baş pehlivan olmasına tahammül edemezdi.

Padişah, Makarnacı türedikten ve, Kırkpınarda baş pehlivanlığı aldıktan sonra onu da hususî bir güreşte yenerek yine gizli olarak baş pehlivan kalmıştı. Fakat herkes biliyordu ki, asıl baş pehlivan Sultan Azizdir. Asıl onu yenmek lâzımdır. Aliço da biliyordu ki, Türkiye baş pehlivanı Makarnacı değil, Sultan Azizdir.

İşte bu sebeplerden dolaydır ki, Sultan Aziz, harekete gelmişti. Ortaya bir Aliço çıkmıştı. Eğer, bu herif Makarnacıyı ve, nihayet Kara İboyu yenerse o vakit meydana kendisinin çıkması lâzımdı. Aliçoya meydanı bırakamazdı. Sultan Aziz, yüz kırk okkalık gayet kuvvetli bir adamdı. Belden yukarısı çok kalın ve, uzundu. Belden aşağısı kısa ve, bodurdu.

Sultan Aziz, iyi bir binici idi. İyi cirit oynardı. İyi bir tirendazdı. Bilhassa, pehlivanlığa çok merakı vardı. Sultan Aziz'in Dördüncü Sultan Murattan daha kuvvetli olduğu anlaşılıyor. Dördünü Sultan Murat, Bağdat seferinde yüz bin kişilik ordusunun Konyada yaptığı spor müsabakalarında birinci gelmişti. Doksan okkalık güzrü omuzlayarak on, on beş adım götürüp savurmuştu. Onu yenecek o devirde tek bir pehlivan yoktu. Silâhtarını bir el ile havaya kaldırıp sarayda gezdirirdi. Bu, tarihen sabittir. Osmanlı padişahlarının içinde pehlivan olan çoktur. Avcı Sultan Mehmet, Genç Osman en ileri gelenlerindedir.

**

Sultan Aziz, Aliçoyu görmek için can atıyordu. Kavasog-

luna boynunu posunu tarif ettirmişti. Hakikaten de Aliço, kuyruksuz bir arslandı.

Nihayet, Sultan Azizin emirleri Aliço'ya erişti. Mevki kumandanları, valiler Aliçonun İstanbul'a ve sarayı hümayuna irsali için şifreli emirler almışlardı.

Aliço'yu giydirip kuşattılar, bolca harçlık verdiler.. İzzat ve ikram ederek İstanbul'a getirdiler. Aliço, İhlamur Köşküne misafir olmuştu. O Vakitler buraya Hacı Hüseyin Bağı derlerdi. Padişahın pehlivanları burada otururlardı. Her birinin daireleri vardı. Uşakları vardı. Baş pehlivanlara saray paşaları ve bendegâmi gibi mükellef ve, bol tabla çıkardı. Pehlivanlara çıkan tablalardaki yemekler fevkalâde nefis ve mütenevvi idi. Her yemekte, bir kaç türlü çorba, bir kaç türlü et.. Meselâ; balık, tavuk, et yemeği gibi.. Tatlılar da, börekler de böyle çeşitli ve boldu.

Aliço saraya gelir gelmez ona da bir uşak verildi. Tablası çıkmaya başladı. Padişah, kızlar ağası vasıtasile Aliço'ya şu tebligatta bulunmuştu:

— Makarnacı Hüseyin pehlivanla huzurda bir güreş yapacaksınız.. Efendimiz, hazırlanmanız için size bir ay müsaade etmiştir. Ne türlü yemek isterseniz söyleyiniz. İdmanlarınız için serbestsiniz..

Sultan Aziz, Makarnacı'yı çok severdi. Onun Aliço'ya yenilmemesi için idmanlarına ve yemeklerine itina edilmesini de irade etmişti.

İki pehlivan yeyip içiyorlar... Bol bol uyuyorlar... İdman yapıyorlardı. Bir ay sonra Padişah huzurunda kozlarını pay edeceklerdi.

Aliço'ya yemekler yetişmiyordu. Diğer pehlivanların tablalarından da etlerini alarak yiyordu. Tablalar geldiği zaman Aliço, tablakârlara bağıyordu:

— Getirin tablaları buraya!..

Tablaları açtırır beyendiği yemekleri, bilhassa et, börek ve tatlıları alır.. Geri tarafını bırakırdı.

— Bir gün, ikinci derece olan pehlivanlardan biri bağırmıştı:

— Aliço be! Biz ne yiyeceğiz be!.. Hepten etleri alır, tatlıcazları gövdeye atar, bize sebzeleri yedirirsin be?..

Aliço, cevap vermişti:

— Abe ahretlik!.. Siz de pehlivan mısınız be?.. Hüsmen ağanın öküzü gibi size otlamak kâfi gelmiyor mu be?.. Baka be!.. Pehlivan yer etcazı ve, tatlıcazı be!..

Aliço'ya, kimse karşı koyamazdı. Çok azılı ve, sakardı. Bi-
çağı belinde gezerdi. O, memleketinde Bulgar komitecilerine
neler yapmazdı. Bulgarlar ondan korkardı. Bu sebeple, en ileri
gelen pehlivanlar bile; mukabelede bulunamazlardı.

Sultan Aziz, ayı sabırsızlıkla bekliyordu. Arada sırada
Makarnacının idmanlarında bulunuyor baş pehlivanını göz-
den geçiriyordu.

Makarnacı, büsbütün devleşmişti. İdman ve besi Hüse-
yin pehlivanı kudurtmuştu. Ensesi bir taraftan bir tarafa dön-
müyordu.

Aliço da, kudurmuş hale gelmişti, hayatında böyle rahat
ve yemek görmemişti. Neler yemiyorlardı.

Nihayet, güreş günü geldi çattı. bir cuma selâmlığından
sonra, iki pehlivanın Yıldız Sarayı içinde Mecidiye Kasrı önün-
de güreşleri irade edildi.

Sultan Aziz, vükelâsı ve, bendegâni ile selâmlıktan sonra
Mecidiye Kasrına gelmişti. Yemek yedi ve, yattı. Daha hava
sıcaktı güreş olmazdı. Güreş ikinci serinliğinde başlamak lâ-
zımdı.

İkinciye doğru padişah uykusundan uyandı. Kızlarağası-
nı çağırarak irade etti:

Pehlivanlar hazırsa meydana çıksınlar!

Makarnacı ve, Aliço gelmişlerdi. Soyunmuşlar ayakların-
da kispet üzerlerinde gömlek bekliyorlardı. Padişahın kurenâsı
vakti bildikleri için pehlivanları zamanında hazırlamışlardı.
Yalnız yağlanacaklardı.

Pehlivanlara haber verildi. Gömleklerini atıp yağlanmağa
başladılar... Mecidiye Kasrının meydanı çamlıktı. Serin bir
çayırlıktı. Sultan Aziz kasrın kapısı merdivenlerinin önüne
konulan bir koltuğa yaslanarak oturmuştu. İri gövdesi koca
koltuğu dolduruyordu.

Evvelâ, meydana Makarnacı geldi. Sultan Aziz'in gözü Ali-
çoda idi. Onun vücudunu, çalmını, etvarını görmek sabırsız-
lığını taşıyordu.

Nihayet, Aliço da Makarnacının arkasından meydana gel-
di. Her iki pehlivan diz çökerek ve, yer öperek Padişahın hu-
zurunda tazimlerini yaptılar.

Padişah, güreşin başlamasına irade etmişti. Pehlivanlar
edep dairesinde fakat serbestçe şahane bir huzur peşrevi ya-
pıyorlardı.

Sultan Aziz, kaşlarını çatmış, heyecanı yüzünden belli ola-
cak bir tavırla Aliço'yu gözden geçiriyordu. Padişah, Aliço'yu

müthiş bulmuştu. Fevkalâde çalmlı, fevkalâde müthiş bir gövdeye malik idi.

Makarnacının hafif surette yüzü sararmıştı. Heyecanlı olduğu hal ve tavrından belli idi. Kolay değildi. Padişahın senelerden beri gözdesi bir baş pehlivandı. Maazallah yenik düşerse çok acı ve fena bir mevkie düşerdi. Kel Aliçonun berbat bir herif olduğunu Kırkpınar güreşinde anlamıştı.

Aliçonun hiç heyecanı yoktu. Padişah huzuruna ilk çıktığı halde kat'iyyen serbestliğini muhafaza ediyordu. Öyle pişrev yapıp çırpınıyordu ki, onu görenler ya, Kırkpınarda, yahut da bir düğün güreşinde pişrev yapıyor zannederlerdi.

İki pehlivan, pişrevlerini bitirdi. Karşı karşıya geldiler, ense bağladılar. Helâllaştılar.. Güreş başladı. Aliço, Makarnacıyı yenmeğe azmetmişti. Hem de padişahın huzurunda...

Üç dört dakika birbirlerine şöyle böyle hamle yapan pehlivanlar, güreşin beşinci dakikasında birdenbire harekete geldikleri görüldü. Aliço, kuvvetli bir hücumla Makarnacıyı çaprazla almağa muvaffak olmuştu Makarnacı çaprazdan kurtulmak için zorlandı. Fakat, hasmının hızını durduramadı. Aliço, bora gibi esti, hasmını toparlıyarak sürdü.

Aliço, canını dişine takmış, haşın ve çetin bir hareketle koca Makarnacıyı bir elde yemek istiyordu. Makarnacı, koca gövdesile sürüklendi. Meydan geniş ve yemyeşil çayırdı. Etrafı ağaçlarla muhattı.

Makarnacı, dolu dizgin gerisin geriye çayırları biçerek büyük bir hisırtı ile ta, Sultan Azizin oturduğu yere doğru gidiyordu.

Aliço, hasmını amansız bir surette kovuyordu. Bir yandan da çengelliyerek sırtüstü düşürmeğe çalışıyordu.

Makarnacı, Sultan Azizin önüne on metre kalıncaya kadar sürüldü. Biraz daha Padişahın kucağına düşecekti.

Sultan Aziz, istifini bozmadan oturmuş seyrediyordu. Aliço, çengeli yetiştirmişti. Makarnacı uçarak sırtüstü düşeceği sırada tetik hareket ederek birdenbire dönerek yüzüstü kendini yere attı.

Makarnacının üstüne ve, sırtına kalıbı kalıbına olanca ağırlık ve, kuvvetile Aliço düşmüştü. Bu, düşüş müthişti. Sadasından ortalık çınladı. Bu iki gövdenin arasında her hangi bir cisim kalmış olsa idi kırılırdı.

Makarnacı düşer düşmez derlenip toplandı. Belki de kaçıp kurtulmak istiyordu. Lâkin, Aliço, ağır hasmının kaçmasına mani olmak için derhal pehlivan kazığı vurdu.

Makarnacı, doğrulup dizlendiği zaman efendisi Sultan Azizle, göz göze gelmişti. Sultan Aziz'in tuhaf bir bakışı vardı. Yani, daha ilk elde bu herife kendini kaptırdın mı be herif demek istiyordu?

Makarnacı, Efendisinin bu acı bakışından hız alarak toparlandı, kazığı söküp doğrulmak istedi. Dönüp kazığı buda-
dı. Öne doğru hamle yapıp kazığı sıyırtmağa çalıştı. Fakat, azılı ve, çevik hasmının elinden kurtulamadı.

Boğuşma müthişti. Aliçonun bir eli kazıkta diğer eli girt-
lakta hasmını çevirmeğe çalışıyordu. Makarnacı, müdafa ile meşguldü.

İki pehlivan altta yirmi dakikadan fazla uğraştılar. Aliço, durmadan oyundan oyuna geçiyor, hasmını mağlûp etmek için hırpalıyordu. Makarnacı bir türlü hasmının elinden kurtula-
mıyordu.

Sultan Aziz, o derece sinirlenmişti ki, elinden gelse derhal soyunacak, kispetini giyip meydana çıkacak, Aliçonun ense-
sinden yapışacaktı. Yüz kırk okkalık Makarnacı, Aliçonun karşısında âdeta bir çocuk gibi kalmıştı.

Nihayet, Makarnacı bin bir plândan sonra hasmının elin-
den bir kol baskısıyla kalkmağa muvaffak oldu. İki pehlivan karşı karşıya gelmeden Aliço, hıza gelerek çırpındı ve, meş-
hur nâaralarından birini savurdu:

— Hayda Makarnacı be!..

Aliço, Sultan Aziz'in huzurunda olduğunu unutmuştu. Hiç Padişahın huzurunda çırpınıp nâara atılır mıydı? Mabeyinci Fahri, mabeyinci Mehmet beyler önlerine bakarak kızardılar.. Kızlarağası Haşim ağanın korkudan dudakları çatlamıştı. Sul-
tan Aziz adamı ne yapardı?

Fakat Sultan Aziz, bilâkis memnun oldu. Aliço, tam peh-
livanca ve, serbestçe hareket ediyordu. Pehlivan dediğin böy-
le olurdu. Bendegân, Padişah kızacak diye havf ederken bilâ-
kis neşeli görüldüğünü hissettiklerinden yüreklerindeki kor-
ku ve endişe bu ande dağıldı.

Güreş, çok müthiş oluyordu. Aliço, hasmına kuvvetli el
enselerle karışık tırpan vuruyordu. Makarnacı da mukabele-
de kusur etmiyordu.

Güreşin ayaktaki vaziyeti epeyce sürdü. Bir saatten fazla
zamanda iki pehlivandan hiç biri, birini altına alamadı. Tırpan,
elense, boyundurukla birbirlerini eziyorlardı.

Güreşin ikinci saatine doğru Aliço, Makarnacıya bir çap-
raz daha girmeğe muvaffak oldu. Hasmını bir evvelkisi gibi

sürmeden olduğu yerde köstekliyerek büküp altına aldı. Bu suretle Makarnacı yine alta düşmüştü.

Boğuşmak altta başladı. Aliço, hasmını künthe ile aşırmağa çalışıyordu, paça kazakla asmaya alarak sırt aşağı yere vurmak istiyordu. Oyunlar, birbirini takip ediyordu. Makarnacı bunalmış müdafaa halinde idi.

Nihayet, Makarnacı, sarmada bulunan hasmının paçasından kaparak doğrulabildi. Makarnacı alttan kalkarak kurtulmuştu. Bereket versin, alttan paça ile kalkarken boyunduruğa geçmemişti. Aliço budayarak paçasını hasmının elinden alıvermişti.

Güreş tekrar ayakta başladı. Güreş üçüncü saate doğru gidiyordu. Daha Makarnacı bir kere olsun hasmını bastramamıştı.

Makarnacı nihayet hasmına bir çapraz girmeğe muvaffak oldu Aliçoynu sürdürdü. Otuz adım kadar harmanlattı. Ve, budayarak altına aldı.

Lâkin Aliço, alta düşer düşmez kalkması bir oldu. Kemanede bulunan Makarnacının bileklerinden tutarak doğruluvermişti, söküp sıyrılmıştı.

Sultan Aziz, Aliçonun bu kalkışına da içerlemişti. Koca Makarnacıya ehemmiyet bile vermiyordu. Bundan hız ve neşe alan Aliço, mutad nâarasını çırpınarak savurdu:

— Hayda! Makarnacı be!...

Aliçonun kalın sesi ortalığı çınlatıyordu. Kel hiç oralarda değildi. Fakat Sultan Aziz, Aliçonun bu hallerini pek beğenmişti. Pehlivan dediğin böyle olurdu.

Makarnacı, canını dişine taktı. Hasmına bir çapraz daha girdi. Lâkin, Aliço, beş on adım gerilemeden hasmını bir yan başa getirip çeldi, ve altına alıverdi. Aliçonun bu manevrası şaheserdi. Sultan Azizin hoşuna gitmişti. Hattâ, yanında bulunan ser yaver Halil paşaya şunları söylledi:

— Aferin Aliçooya!.. Güzel bir yanbaş doğrusu...

Halil paşa da pehlivandı. Güreşin kurdu idi. O da Aliçonun Makarnacıya ağır bastığını görüyordu. Makarnacı bu sefer hasmının altından tam bir saat kurtulamadı. Güreş uzadıkça uzadı. Aliço, hasmını ezmekle ve, galip güreşmekle yemiyordu.

Makarnacı, bir aralık ayağa kalkıp kurtuldu. Fakat, akşam olmuş, sular kararmağa başlamıştı. Sultan Aziz, irade edip pehlivanları berabere ayırdı. Lâkin, Aliço, galip bir güreş yapmıştı. Makarnacı ancak kendini koruyabilmişti.

Sultan Aziz, baş pehlivanının yaptığı güreşi hiç beğenmemişti. Aliço, baş pehlivanını yenememişti ama, bozmuştu, ezmişti. Bu, iki pehlivanın bir kere daha karşılaşmaları lâzımdı. Kvasoğlu Koca İbrahimle, Arnavutoğlu hakem mevkiinde idiler. Kvasoğlu, Aliçonun huzur güreşinden fevkalâde memnun olmuştu. Makarnacının düştüğü âkibet iyi idi. Kendi partisi sarayda hâkim mevkiinde kalacaktı.

***

Sultan Aziz, iki pehlivanın tekrar bir huzur güreşi yapmalarını pehlivanlara tebliğ ettirdi. Bir ay sonra tekrar tutusacaklardı.

Makarnacı, çok meyustu. Belâlısına çatmıştı. Aliço, hiç bir pehlivana benzemiyordu. Sarp ve, çetin bir herifti. Hülâsa, Makarnacı, ne yapacağını şaşırılmıştı.

Aliço, oralarda değildi. Yüz kırk okka hasmını nasıl olsa meydandan çıkaracağına emindi. Çünkü, Makarnacı bir türlü kendisine güreş uyduramamıştı.

Makarnacı, ikinci huzur güreşi için kendisini fevkalâde hazırlıyordu. İdmanlarına yiyeceğine dikkat ediyordu. Aliço da kendisine bakıyordu. Fakat Makarnacı kadar hassas değildi.

Nihayet, ikinci huzur güreşi vakti de geldi dayandı. Bu seferki güreşin Zincirlikuyu Kasrında olmasını irade eden Sultan Aziz, baş pehlivani için uğur denemiş olacaktı. Mecidiye kasrı meydanını uğursuz görmüştü.

Sultan Aziz, mutadî vechile Cuma namazından ve selâmlık resmîâlisinden sonra, Zincirlikuyu kasrı hümayununa geldi. Yemek yedi, yattı uyudu. İkinci serinliğinde kalkacaktı.

Pehlivanlar hazırды. Padişahın uykudan kalkmasını bekliyorlardı. Nihayet kalktı, banyosunu yaptı. Sakosunu arkasına giymiş, siyah ve top sakalını itina ile taramış, fevkalâde müşekkel olan göğsünü, omuzlarını gererek geliyordu. Mabe-yincileri ve, seryaveri arkasında el pençe divan yürüyorlardı. Sultan Azizin iri kara gözleri parıl parıl parlıyordu. Yürüyüşünde bir heybet ve azamet vardı. Herkes gözlerini önüne dikmişti. Ona, göz kuyruğıle olsun bakmağa kimse cesaret edemiyordu. Meydanda ses sada yoktu. Yalnız, hür ve müstakil olan kuşlar daldan dala uçuşup ötüşüyorlardı. Bir de, Padişahın ayağına giydiği hafif ve altın mahmuzlu kaloç kundurasının gıcirtısı sükûnu ihlâl etmiş bulunuyordu. İlâhî, ağzı dili

olmıyan altmış paralık kösele ve, deriler nasıl korkmadan ses verebilirlerdi? Hele, şu kuşlar!. Azametli Padişahın tepesinde uçuşarak feryadı basıyorlardı?

Sultan Aziz, geniş koltuğuna oturdu. Mabeyincileri, ser-yaveri, kızlarağası arkasında elpençe ayakta duruyorlardı. İşin tuhafı, güreşten hazetmiyen Mabeyinci Fahri bey, güreşin bir an evvel bitmesini içinden dua ediyordu. Eğer güreş beş altı saat sürerse hali yaman olurdu. Ayakta dura, dura ayaklarına kara sular inecekti.

Makarnacı, Aliço hazır idiler.. Kavasoglu Koca ibrahim, Aranavutoğlu, uzakta mevki almışlar, elpençe divan duruyorlardı. Bunlar, güreş hakemi idiler.

Sultan Aziz, bu sefer baş pehlivanı Makarnacının bir şeyler yapabileceğine kani idi. Çünkü, onu, bir aralık epeyce haşlamıştı.

Pehlivanlar, mutad merasimi icra ettikten sonra güreşe başladılar. Bu, güreş te evvelki güreş gibi hep Aliçonun üstünlüğü ile tam altı saat sürdü. Akşam ezanı geçti. Sular karrardı. Daha halâ güreş devam ediyordu. Padişah, güreşi berabere ayırmıyordu. Mabeyinci Fahri beyin ve, arkadaşlarının ayaklarına kara su inmişti.

Nihayet Padişah, güreşi berabere ayırttı. Fakat fena halde gazebe gelmişti. Makarnacıya fena halde kızmıştı. Aliço, bu seferki güreşte Makarnacıyı altı saat içinde belki on kere altına almıştı. Ayaktan türlü oyunlarla bozmuştu. Makarnacı ise, Aliçoyu iki kere altına şöyle böyle düşürebilmiş ve, tutamıştı.

Aliço, çok üstün güreşmişti. Hasımını yine yenememişti ama, üstünlüğü ortada idi. Lâf değil Makarnacı idi bu... Öyle kolay kolay mağlûp edilebilir miydi?.. Sultan Aziz bile Makarnacıyı güç yenebilmişti.

Sultan Aziz, üçüncü bir güreşin yapılmasını irade etti. Bu, son ve nihaî güreş olacaktı. Sonra güreş ikindiden evvel başlayacaktı. Bol zaman zarfında yenişinceye kadar devam edecekti.

Pehlivanlar, bir ay sonra güreşeceklerdi. Kolay değil, altı saat güreş yapan bir pehlivanın aklı başına bir haftada güç gelirdi. Bir ay sonra yapılabilirdi.

Makarnacı Hüseyin pehlivan, üzüntü ve ıztırab içinde idi. Baş pehlivan olan Keli nasıl yenebileceğini düşünüyordu. Gece rüyalarına giriyordu. Yüz kırk okkalık Makarnacı öyle bir hale gelmişti ki, âdeta gergedana dönmüştü. İdmandan, gü-

reşten pişmişti. Fakat, ne de olsa bu kele dert anlatmak güçtü. Kel, zehir gibi kuvvetli, kaplan gibi yırtıcı idi. Hülâsa, Makarnacı, üzüntü ve ıztırap içinde kıvranıyordu. Bu sefer ne olursa olsun hasmını ortadan çıkarmağa gayret edecekti.

Bir ay çabucak geldi. Sabahısı cuma günü güreş olacaktı. Sultan Aziz Kavasogluna soruyordu:

— İbrahim, bizim Hüseyin paşa hazır mı? Nasıl bu sefer idmanı?..

— Sayei şahanelerinde iyidir efendimiz...

— Bu sefer bir şey yapabilecek mi bari?..

— İnşaallah efendimiz..

— İbrahim, yalnız İnşaallah ile gider mi bu iş?..

Demişti. Halbuki İbrahim, Makarnacının yenildiğini istiyordu. Fakat beri tarafta yüreği titreyen birisi daha vardı. O da şamdancı başı Kara İbo idi. Bu da Padişahın baş pehlivanı idi.

Padişah bu seferki güreşin Kâğıthanede Çağlıyan Kasrında yapılmasını emretmişti. Sultan Aziz, her hafta cuma selâmlığından sonra bir yere biniş yapardı. Maiyetile gittiği yerde yer içer, güreşler yaptırır.. Horos ve koç döğüştürdü. Çağlıyan kasrı hümayunu Sultan Azizin çok sevdiği yerlerden biri idi. Hâğıthanenin yeşillere bürünmüş renkli, çağlıyanın ses veren su sedası, gönüllere ferahlık veriyordu. Kadın, genç oğlan, su sedaları birbirile bağdaşıp öpüşüyorlar.. Sultan Azizin gam tutmaz yiğit gönlüne inşirah veriyorlardı.

Padişah, Bu sefer az uyumuştı. Güreşi bir an evvel başlatmak istiyordu. Aliço ile Makarnacının güreşi yalnız Sultan Azizi değil, etrafını da meraka düşürmüştü. Herkes neticeyi bekliyordu.

Bir Mayıs günü cuma selâmlığından sonra Kâğıthanede Çağlıyan köşkünde toplanıldı. Sultan Aziz, Ayasofya camiine selâmlık yapmıştı.

Cuma namazını kılan Padişah, beyaz atına bindi. Önünde yaya ve altın sırmalı cebkenli beyaz poturlu, açık lâcivert sakolu yaya kavaslar gidiyordu. Bu, kavaslar, iri gövdeli Orta Anadolu delikanlıları idi.

Sultan Aziz, fazla para ve emek sarfedilerek vücuda getirilen koyu lâcivert sakolu, bol poturlu, çedik lâpçınlı, siyah kılaptan işlemeli, Şinayder tüfekleriyle mücehhez dimdik saf bağlamış, selâm durmuş askerlerinin önünden mağrurane at sürerek geçti. Herkes hep bir ağızdan bağırıyordu:

— Padişahım çok yaşa!..

Sultan Aziz, Divanyolundan atını sürdü. Bayzıttan Edirnekapıdan Eyübe indi. Oradan da Kâğıthaneye Çağlayan kasrına vardı. İstanbul halkı etrafını almış el çırpıyor, yaşa! diye bağırıyordu.

İstanbul halkı alttan alta haber almıştı. Padişah, Baş pehlivanile yeni türeyen meşhur Kel Aliço'yu güreştirecekti. Hatta halk, güreşi bir, bir sayıyordu. Üçüncü ve, son güreş olduğunu da hesaplamıştı. Ahali dahi bu, güreşin neticesini bekliyordu.

*

**

Güreş, erkenden başladı. Makarnacının bugün daha fazla heyecanlı olduğu belli idi. Yüzü daha ziyade sararmış ve, gerilmişti. Aliço, eskisi gibi lâkayitti. Hiç heyecanı yoktu. Fakat, adımlarında ve, duruşunda bir kat'iyet vardı. Her halde bir şeyler yapmak istediği seziliyordu.

Güreş hunrizane bir surette başladı. Daha ilk hamlede hasmına dalan Aliço'ya, Makarnacı müthiş ve, boğucu bir boyunduruk vurmıştu. Aliço, hasmının paçalarını bırakmıyor, Makarnacı da acı, acı boğuyordu. Nihayet, Aliço, boğulup nefesinin tikanacağını anladı. Hasmının paçalarını bıraktı. Fakat, Makarnacı hasmının bir daha paçalarına dalmaması için bir kaç dakika daha sürekli ve gaddarcasına hasmını boğdu.

Makarnacının bugün canlı olduğu görülüyordu. Sultan Aziz bile baş pehlivanının bu, acı hareketinden memnun olmuştu. Hah, şöyle.. Güreş dediğin böyle olurdu. Boğmalı ve kırmalı idi.

Aliço boyunduruktan çıktıktan sonra başını iki tarafa bükerek ensesini harekete getirdi. Lâf değil mengeneye girmişti. Adaleleri yerine getiriyordu.

Aliço, sırası gelince hasmindan intikam alacaktı. Bu muhakkaktı. Makarnacı, durmadan üstüste hasmına hücum ediyordu. Öyle bir sıra geldi ki, Aliço bile bunaldı. Makarnacı, koca gövdesile durmadan hasmına salıyordu. Nihayet Makarnacı, güreşin yedinci dakikalarına doğru Aliço'yu tek paçaya bastırdı, altına alır almaz da sarmaya ve, günteye girdi. Makarnacının hareketi mükemmeldi.

Sultan Aziz, baş pehlivanının gösterdiği üstün güreşten neşelenmişti. Yüzü gülmüştü. Yanında bulunan seryaverine dönerek:

— Halil, bugün Hüseyin paşa, yaman!..

Demişti. Makarnacı künteyi doldürmüştü. Lâkin, Aliço,

bir hamlede künteyi sıyrarak öne atıldı. Ve, dört elli kaçarak ayağa kalktı.

Aliçonun kaçıışı, günteyi söküşü de yamandı. Aliço, ayağa kalkar-kalkmaz çarpındı. Ve, bir nâara savurdu:

— Hayda!..

Bu nârada da manalar vardı, hasmına, künte böyle sökülür demek istiyordu. Sonra da, hazırlan sırası bana geldi diye ima ediyordu.

Hakikaten de böyle oldu. Aliço, hızla hasmının üzerine gelirken birdenbire çapraza girdi. Makarnacıyı sürerek yıldırım gibi yürüdü. Makarnacının bazan ayakları yerden kesiliyordu. Aliço, olanca hızile hasmını sürüyordu. Çengelleyip düşürecekti. Makarnacı, o derece tehlikeli anlar geçirdi ki, bir kaç defa Sultan Aziz oturduğu yerden kalkıp oturdu. Ha, gitti.. Ha, gidiyordu. Aliço, hasmını otuz kırk adım böyle sürdürdü. Nihayet, Makarnacının ne olacağı meşkük iken birdenbire ardına çıkan bir ağaca olanca kuvvetile çarptı.

Aliçonun gözü kararmıştı. Gözü ağaç filân gördüğü yoktu. Eğer, Makarnacı, meydan kenarındaki bu ağaca tesadüf eseri olarak çarpmamış olsaydı, muhakkak bu çaprazla yenik düşecekti.

Makarnacı ağaca çarpınca tabiatile durdu. Aliçonun da çaprazda bağlı elleri ağaca çarpmıştı. Çapraz tabiatile çözüldü. Bunun üzerine Kavasoglu, pehlivanlara doğru koştu. Onları meydana getirdi.

Sultan Aziz, allak bullak olmuştu. Hüseyin, az kalsın mağlup oluyordu. Çok sürekli bir çapraza girmişti.

Güreş üstünlüğü tekrar Aliçoya geçmişti. İkide birde Makarnacıyı altına alıyor ve, eziyordu. Böylelikle güreş tam üç saat sürdü.

Güreşin üçüncü saatinde Aliço, hasmını bastırmıştı. Kün-telemiş asmıştı. Aşırdı ve, attı. Makarnacı, kün-teden açık düşmüştü. Yani yenik düşmüştü.

Fakat, Makarnacı, ayağa kalkarak hasmının ensesine yapıştı. O, kendisini yenilmemiş addediyordu. Aliço, hasmının göğsüne dayanarak bağırırdı:

— Abe oldu ya!..

Az kalsın huzurda kavga çıkacaktı. Makarnacı saray âdetlerini bildiği için böyle kabalıklar yapmazdı. Fakat Aliçonun hartası, purtası olmadığından bir şeyler yapabiliirdi.

Kavasoglu, Arnavutoğlu derhal meydana koşular.. İki

pehlivanı ayırdılar. Sultan Aziz, Kavasogluna elile işaret etmişti. Kavasoglu, siyirtti. Sultan Aziz, şunları söyledi:

— İbrahim, oldu mu?..

— Hayır Padişahım.. Biraz yan düştü.. Fakat, göbek açılmadı.

Deyince, Sultan Aziz de:

— Ben de böyle gördüm... Heyecanla Aliço görmemiştir. Olmadı, tekrar tutuşsunlar..

Diye irade etti. Kavasoglu, kendi fikrile Padişahın iradesini Aliçooya tebliğ etti. Ve, usuletle de:

— Aliço, Padişah huzurunda olduğunu unutma.. Dikkat et aman!.

Dedi.

Aliço, fena halde içerlemişti. Fakat ne yapabilirdi. Kavasoglu da öyle söylüyordu. Olmadı diyordu.

Güreş tekrar başladı. Lâkin, Makarnacının kuvvei maneviyesi kırılmıştı. Çok fena vaziyete düşmüştü. Eli ayağı titriyordu.

Aliço ise, büsbütün ifrit olmuş, kan kel kafasına yürümüştü. Hasnını bu sefer daha anudane tutup yenmek istiyordu.

Netekim, bir iki el sonra, Makarnacının şaşkınlığından istifade ederek bir çapraz doldurdu. Çok sürmedi, budadı. Ve, bıraktı. Makarnacı, bu, sefer iyiden iyiye açık düşmüştü. Kırının üzerine düşerek yanlamıştı. Aliço derhal galibiyet temennasını bastı. Kimsede ses yoktu. Ortaya ne Kavasoglu gelmişti. Ne de Makarnacı, ayağa kalktığı halde güreşe başlamak üzere Aliçonun üzerine gelmişti. Olmuştu bu iş... İki pehlivan birbirlerine sarılarak ayrıldılar.. Diz çökerek Padişaha karşı yer öpüp tazim eylediler...

Sultan Aziz, fena halde sinirlenmişti. Makarnacı yenilmişti. Şimdi ne olacaktı?.. Aliço denilen adam maydanda baş olarak mı kalacaktı?..

Makarnacı mahçup oldu. İki gün içinde Padişahıtan bilvasıta izin alarak memleketine kaçır gibi gitti. Aliço, sarayda idi.

Sultan Aziz, iradesini vermişti:

— Şamdancı başı Kara İbo ile, güreşecektir...

Kara İbo, Makarnacı ayarında heybetli ve, babayiğit bir baş pehlivandı O da Kırkpınarı kurtarmış devlerden biri idi.

Sultan Aziz'in iradesi üzerine Kara İbo hazırlanmağa başlandı. Kara İbo, Makarnacıya nazaran daha kurnaz ve daha zeki idi.

Aliço, Kara İbonun Akralarındandı. Bunlar, Kvasoğlu Koca İbrahim, Kara İbo, Karagöz Ali, hep akraba idiler. Fakat, güreş hususunda birbirlerinin canını alırlardı.

Makarnacı, bir hasım olarak ortadan çıkınca şimdi akralar arasında güreş olacaktı. Padişahın iradesile şimdi Kara İbo ile Aliço güreşecekti.

Kara İbo, çok güzel, yakışıklı bir delikanlı idi. Kara bıyıklı, kara kaşlı, beyaz tenli, yüz yirmi okkalık çalmlı ve müşekkel vücutlu bir pehlivandı. Hemen hemen Aliço tipinde idi.

Aliço ile Kara İbonun güreşe hazırlıkları mühim oldu. Kara İbo, Aliçonun hayatını, idmanlarını adım, adım takip ediyordu.

Aliço, boğazına düşkün bir adam olduğundan önüne gelen şeyleri yerdı. Dut zamanı idi. İhlamur bahçeleri ve, Zincirlikuyuya doğru olan bahçeler dutluk idi. Aliço, bir sabah bahçelere giderek fazlaca dut yemişti. Üzerine de su içtiğinden dokunmuştu.

Aliço, ishal olmuştu. Aliçonun vaziyeti kötü idi. Günde belki yirmi kere dışarı çıkıyordu. Vüduunu ateş kaplamış ve, sarsmıştı. Bir iki gün içinde iyiden iyiye bozulmuştu. Rengi sarı idi.

Kara İbo, Aliçonun hasta olduğunu haber alınca derhal harekete geçti. Ser yaver Halil paşaya giderek şunları söyledi:

— Paşa hazretleri, güreşe hazırım.. Efendimize arzını ni yaz ederim..

Halil paşa, Aliçonun hasta olduğunu bilmiyordu. Kara İbonun niyazını Sultan Azize bildirdi. Sultan Aziz de:

— Pekâlâ, öyle ise bu hafta güreşsinler...

Diye emretti. Halil paşa, Padişahın iradesini alınca hemen Kara İboyu çağırdı. Ve, haftaya güreşe hazırlanmasını söyledi.

Halil paşa, ayrıca Aliçoya da haber yolladı. Haftaya güreş olduğunu bildirdi. Aliço, hasta idi. Değil güreş tutacak gelecek hali yoktu.

Aliçoya iradeyi tebliğ eden bir harem ağası idi. Aliço, Kara İbo, ve taraftarlarının oynadığı oyunu çakmıştı. Haremağasına hitaben:

— Abe ağam, Kara İbo, bizi mi kollar durur.. Hasta, hasta mı yenmek ister.. Biz hasta da güreşiriz..

Dedi. Aliçonun yanında bulunan Hinço oğlu Halil pehlivan şaşırıldı. Bu hal ile Aliço güreşemezdi. Aliçoya dönerek:

— Usta, ağa hazretlerine söyle.. Hastasın.. Efendimize arzetsinler.. Bu, hal ile güreş olur mu?

Aliço fena halde sinirlenmişti. Hinço oğluna cevap verdi:

— Halil be!.. Görmez misin ki, bizi kollar dururlar?.. Onlar, benim leşimi bile yenemezler be!.

Dedi.

Gelen haremağası bile Kara İbo taraftarı idi. Herkes Aliçoya aleyhtardı. Çünkü Sultan Aziz, Aliçoyu sevmiyordu. Saray bendegânı da efendilerine uymuş bulunuyordu.

Sonra, Makarnacı ve, Kara İbo sarayın eski bendeleri idi. Aliço, yeni gelmiş bir adamdı. Sonra, Aliço, Padişahın gözdesi bulunan Makarnacıyı yenmişti.

Haremağası, tebligatını yaptıktan sonra bırakıp gitti. Haremağası söylenmişti. Çünkü, Aliçoğu bitik bir halde görmüştü.

Güreşe daha bir hafta vardı. Aliço, bu bir hafta içinde ne yapıp, yapıp toparlanmalı idi. Hinço oğlu Halile şöyle diyordu:

— Abe Halil, şu ishal bir kesilse kâfi be!..

Halil, bir takım kocakarı ilâçlarile Aliçonun ishalini keşebildi. Üç gün sonra, Aliçonun ishali kesilmişti. Fakat halsizlik dermansızlık vardı. Güreşe de üç gün kalmıştı.

Nihayet, güreş günü geldi çattı. Aliço, bitkin bir halde idi. Benzi soluktu. Ateşi vardı.

Güreş Mecidiye köşkünün meydanında olacaktı. Sultan Aziz, Aliçonun hastalığından haberdar değildi. Fakat Halil paşa, Aliçonun hasta olduğundan haberdar olmuştu. Paşa da, Aliçonun yenildiğini istiyordu. Eğer Kara İbo da Aliçoğu yeneemezse sonra iş Sultan Azize düşecekti. Bu sebeple belâ ortadan kalkmalı idi.

Sultan Aziz, Cuma selâmlığından sonra, Mecidiye köşküne gelmişti. Mutad olan istirahatini yaptıktan sonra güreşin başlamasını emretmişti.

Aliço, fevkalâde sinirli idi. Fakat hiç hali yoktu. Ayağına kispetini bile güçlkle giydi. Solmuş bir renkle, az çok çökmüş bir vücutla dermansız bekliyordu.

Kara İbo, çakı gibi idi. İyi beslenmiş, idmanı yerinde olduğu yerde duramıyordu. Aliçoğu bitik bir halde gördüğün-

den seviniyordu, bir kaç elde hasmını Sultan Azizin önüne serecekti.

Aliço, hırsından dişlerinin arasına sıkıstırdığı bıyıklarının tellerini yiyordu. Kel başındaki tek tük saçlar dim dik olmuştu.

Aliço, hasta ve bitkin olmakla beraber içten hırslı ve, hızlı idi. O derece heyecanlı idi ki, etrafta bulunan bendegân onun bu sinirini farkedebiliyorlardı.

Sultan Aziz, mabeyincileri ve, yaverleriyle mevkiini aldı. Güreş başladı. İki pehlivan Padişaha lâzım gelen tazimatta bulunduktan sonra pişreve başladılar...

Sultan Azizin gözü Aliçoda idi. Fakat, pehlivan olan Padişahın gözünden bir şey kaçmazdı. Aliçonun neşesiz ve, halsiz olduğunu pişrev yaparken anlamıştı. Padişah, Aliçonun bu halini sinirine ve, neşesizliğine vermişti.

Güreş başladı. İki pehlivan birbirine girdiler.. Güreş kıran kırana idi. Kara İbo, daha ilk elden hasta hasmına dolu dizgin saldı.

Aliço, hasmının hücumlarını güçlkle reddedebiliyordu. Bu hal de Sultan Azizin gözünden kaçmamıştı. Hattâ, yanında, ayakta duran seryaverine dönerek:

— Halil, Aliço, bugün ne diye böyle?.. Hasta mı acaba?

Dedi.

Halil paşa, bilmemezlikten gelerek:

— Bilmem Padişahım!..

— Her halde hasta olacak.. Halsiz görünüyor.. Hücumları güçlkle karşılıyor...

— Belki sinirlidir Efendimiz.. Kara İbo kulunuz, fevkalâde idman üzerindedir. Ağır basıyor Aliçoya!.

Dedi.

Aliço, dişlerini sıkıyordu. Değil hasmına karşı koymak ayakta duracak hali yoktu. Hattâ, Kara İbo, güreşin beşinci dakikalarına doğru Aliçoyu bir çaprazda altına alıp bastırmıştı.

İki pehlivanın altta mücadelesi müthişti. Lâkin Aliço, bir kolayını bularak hasmının altından kalktı. Güreş yarım saati bulduğu halde daha hâlâ Aliço, müdafaa vaziyetinde bocalayıp duruyordu. Bir kaç defa da hasmının altına düşmüştü.

Aliçonun mağlûp olacağına herkes kani olmuştu. Sultan Aziz de, Aliçonun yenileceğine kani olmuştu. Çünkü Kara İbo hasmına ağır basıyordu.

Güreşin otuzuncu dakikalarından sonra Aliçonun yavaş yavaş hamlelere geçtiği görüldü. Yarım saat içinde ecel teri döken Aliço, bütün hastalığının vücudunun zehirini dökmüştü. Yavaş yavaş açılmıştı. Sanki, Kara İbonun yarım saatlik zoru ve, güreşi ona panzehir gibi gelmişti. E! ne de olsa güreşle yuğurulmuş olan Aliçonun vücudu hareketle yavaş yavaş kendini bulmuştu.

Aliço, açıldığını ferahladığını hissetmişti. Artık hasmına deli dolu bir güreş yapma zamanı gelmişti. Yarım saattir sessiz, sedasız güreşen Aliço, birdenbire canlandı. Hasminin ensesini boşaltarak açıldı. Ve, Çırpınarak kalın ve, korkunç sesle bir nâra salladı:

— Hayda İbo be!..

Aliçonun bu nârası çok manidardı. Hasmına ve, etrafına bir ihtardı. Netekim de böyle oldu. Nâradan sonra hasmına girdi. Ve sıkı bir çapraz topladı, sürdürdü. Sultan Aziz'in üzerine ve, oturduğu yere doğru sürüyordu. Kasten yapmıştı.

Aliço, zehirleşmişti. Eski acı kuvvetine asabiyeti de zamolunarak iki misli bir şiddetle hasmını uçuruyordu.

Kara İbo, birdenbire neye uğradığını bilmemişti. Bir türlü hasminin elinden kendini kurtaramamıştı.

Aliço, hasmını öyle sürmüştü ki, tam otuz kırk ayak meydanı harmanlatmıştı. Sultan Aziz'in oturduğu koltuğa hızla geliyorlardı. Ve pek yakın kalmışlardı.

Ser yaver Halil paşa, mabeyinciler telâşa düşmüşlerdi. Çünkü Aliço hasmını Sultan Aziz'in üzerine düşürecekti. Padişah hiç istifini bozmadı.

Aliçonun hırsından dışlerinin gıcirtısı işitiliyordu. Tam, Sultan Aziz'in oturduğu yere beş altı ayak kala Kara İboyu budayarak yüz üstü düşürdü. Ve üstüne bir çeki taşı gibi de kendisi düştü.

Kara İbo, bu müthiş sukutu dolayısıyla seda vermişti. Padişah, Aliçonun ne canavar bir adam olduğunu yakinen görmüştü.

Aliço, Kara İboyu alta düşürür düşürmez derhal kurt kapağına aldı. Ve, gırtlaklayıp ezmeğe başladı. Eziyordu, yiyecekti hasmını...

Hem de Sultan Aziz'in dizinin dibinde eziyordu. Esasen Aliço, güreşte hatır, gönül, Padişah falan tanımazdı. Hasmını meydanın ortasına çekmeğe lüzum görmemişti. Hazır kıvamına gelmiş olan hasmını, Padişah nezaketi ve huzuru dolayısıyla bırakabilir miydi?

Aliço, hasmını iyice ezdi. Yarım saatlık kendisi için olan acı bir güreşin intikamını on misli fazla olarak aldı.

Kara İbo, hakikaten ezilmişti. Nihayet İbo bin bir müşkilâtla hasmının elinden kurtuldu. Güreş ayağa intikal etti.

Fakat, şimdi güreş hâkimiyeti Aliçoda idi. Hücum üzerine hücum yapıyordu. Bu, güreşi nakledenler şöyle söylemişlerdi (1):

— Aliçonun bu derece gaddarane ve, hainane güreş yaptığı görülmemiştir.

Aliço güreş uzadıkça hastalığı dolayısıyla bitap düşeceğine bilâkis daha ziyade zarblı güreşir bir hale gelmişti. Hırsından ikide birde dişlerini gıcırdatıyor, ve, dişlerinin gıcirtısı ortalgâ korku veriyordu.

Güreş epeyce uzadı. Aliço hasmını beş altı kere altına almıştı. Hattâ, bir aralık Aliçonun paçalarına salan Kara İboya hasmı öyle bir boyunduruk vurmıştu ki, az kalsın boğup meydana bırakacaktı.

Güreşin üçüncü saatine doğru Kara İboda hal kalmamıştı. İri ve, kavi Kara İbo, hasmının hırsı karşısında ezilerek bitap kalmıştı.

Kara İbo, baygınlık geçiriyordu. Hasmının ensesini bırakarak su dolu kovaların bulunduğu yere doğru yürüdü. Karnına ve, göğsüne su vuracaktı.

Halbuki, güreş kıran kırana olduğu için suya gidilemezdi. Fakat Kara İbo, fenalaşmıştı. Aliço, aldırmamıştı. Hoş görmüştü. Bu, hal kendisi için de bir zafer sayılırdı.

Kara İbo, kovaların yanına gitti yüzüne, göğsüne karnına su serpti. Aliço, meydan yerinde kuyruksuz bir arslan gibi bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu.

Sultan Aziz, Kara İbonun bu suretle hareketine fena halde kızmıştı. Bu, hareketi hasmı karşısında küçüklük idi.

Aliço, hasmı gelir gelmez ensesinden yapıştı. ve, güreş tekrar başladı. Çok geçmedi, hasmını bir çaprazla budayarak altına aldı. Kurt kapanına girerek esasen ezilmiş olan Kara İboyu olanca gaddarlığıle ezdi ve, boğdu.

Kara İbo, bir kolayını bularak canını dişine takıp ayağa kalkmak fırsatını buldu. Güreş tekarar ayakta başlamıştı. Sıkı ve, çetin bir güreş oluyordu.

Kara İbo, Aliçoyu yenmekten geçmişti, berabere kalmak

(1) Bu güreşi Sultan Aziz'in mabeyncisi Emin Bey, Meşrutiyetin ilânından sonra yakın arkadaşlarına anlatmıştır.

için dişini sıkıyordu. Ayakta Aliço, hasmına bir kaç boyunduruk daha vurarak ezdi.

Kara İbo yine bitik bir hale gelmişti. Suya gidip sulanmak istiyordu. Hasminin ensesini bırakarak su kovalarına doğru tekrar yürüdü.

Fakat, dört beş adım ancak atmamıştı. Aliço peşinden koşarak hasminin kispet kasnağından yapıştı, çekerek bağırdı:

— Abe, burası hamam mı be?.. Tehey! Güreşten sonra hamamlanırsın be?.. Beygir gibi ne sulanır durursun?..

Aliço, bunları öyle bir şiddetle söylemişti ki, âdeta Kırkpınar meydanında söyler gibi hareket etmişti. Sultan Azizin huzurunu falan kale almamıştı.

Padişah, Aliçonun bu, kabalığına fena halde içerlemişti. celâllanmış ve, gazeblenmişti. Fakat, en büyük kabahat kendi baş pehlivanında idi.

Aliço, güreşin üç buçuk saatına doğru hasmını çaprazla toparladı. Ve, sürerek çengelleyip altına aldı. Bekletmedi. Bir künte vurarak aşırıldı. Ve, mağlûp etti.

Kara İbo, mağlûp olmuştu. Aliço, yer öpüp meydandan ayrıldı. İçerde giyinirlerken Aliço, Kara İboya şunları söylemişti:

— Abe, hasta, hasta aldın mı küntecazı?.. Tehey!. Öldü mü zannettiniz Aliçoyu be ..

*
**

Ortada adam kalmamıştı. Aliço, her tarafı budamış, Padişahın baş pehlivanlarını da mağlûp etmişti.. Sıra şimdi Sultan Azize gelmişti. Padişah, Aliçoğu başlı başına ortada bırakamazdı. Onu muhakkak kendi mağlûp etmeli idi.

Sultan Aziz, Aliço ile güreşe karar vermişti. Ser yaver Halil paşa ile Aliçoya mahrem bir irade tebliğ etti. Halil paşa, bizzat Aliçoğu çağırarak şunları söyledi:

— Pehlivan, Efendimizle güreş tutacaksın hazırlan!..

Aliço, zaten işi biliyordu. Ona Kavasoglu söylemişti. Hızır dı. Fakat Aliço, Sultan Azizi merak etmişti, onun pehlivanlığına hiç inanmıyordu. Kavasogluna sormuştu:

— Abe, usta!. Efendimiz pehlivan mıdır be?..

— Baka be!. Bizler hep onun elinden geçmişizdir be!.

— Amma, yaptın usta be?.

— Abe kızan, beni, Arnavutoğlunu, Karaiboyu, Makarnacıyı hepten yenmiştir be!.

-- Doğru mu usta be?..

— Doğru Aliço be!..

Hakikaten Sultan Aziz, bütün Türkiye baş pehlivanlarını birer birer yenmişti. Fakat, her nedense Aliço, kıymet vermiyordu. Güreşe hazırды. Güreş günü iradesini bekliyordu.

Fakat kulaktan kulağa etrafa yayılmıştı:

— Aliço Sultan Azizle güreşecektir..

Herkes merakta idi. Bakalım Sultan Aziz, baş pehlivanlarını mağlûp ettiği gibi Aliçoyu da yenebilecek miydi? Halk beyninde bile bu, güreşin meraklı dedi kodusu yapılıyordu.

Sultan Aziz, idmanları için Makarnacıyı getirtmişti. Mütemadiyen besleniyor ve, idman yapıyordu. Halil paşa ile de soyunup idman yapıyordu.

Padişah, bir ay hazırlanmıştı. Mükemmel idman almıştı. Ensesi bir taraftan bir tarafa dönmüyordu. Hafta ortasında güreşecekti. Cuma selâmlığından sonra olmazdı. Çünkü bir alay yorgunluktan sonra güreş tutulamazdı.

Çarşamba günü akşam serinliğinde güreşe karar verdi. Aliçoya da tebligat yapıldı. Güreş Zincirlikuyu kasrında yapıldı.

Hakem mevkiinde Kavasoglu Koca İbrahim, Arnavutoğlu, Kara İbo duruyordu. Güreşte kızlarağası, ve, mabeyinci Fahri beyle Emin beyler vardı. Zaten, bunlardan başka kimse bulunamazdı.

Sultan Aziz, kispetini giydi, yağlanıp meydana çıktı. Arslan gibi idi. Aliço, soyunmuş meydan yerinde Padişahı bekliyordu.

Sultan Aziz, meydana geldi. Hasmına hitaben:

— Bana bak pehlivan!. Burası er meydanıdır. Burada Padişahlık, kulluk yoktur. Sımsıkı ve kırasıya tutacaksın? Hatır gönül yok.. Eğer, hatır gönül tanırsan sana pehlivan demem ve, gâzebime uğrarsın?.

Dedi.

Aliço, Padişahın bu, erkekçe sözlerine memnun olmuştu. Tam adamdı. Kısaca cevap verdi:

— Baş üstüne Efendimiz...

Güreş başladı. Sultan Aziz, fevkalâde güzel pişrev yapıyordu. Aliçonun, Sultan Azizle bu güreşi saatlerce devam etti. Her ikisi de birbirlerini ezdiler...

Fakat Aliço, Sultan Azizle bir şey yapamamıştı. Her ikisi de birbirine denk düşmüştü. Aliço, Padişahı yenmek için çok

uğraşmıştı. Muvaffak olamamıştı. Akşam oldu, sular karardı. Güreş dört saatten fazla sürmüştü.

Hava kararmağa başlayınca, Kavasoglu ortaya yürüdü. Sultan Azizle, Aliçonun arasına girer gibi bir vaziyet alarak:

— Efendimiz, güreş çok uzadı. Hava kararmağa başladı. İrade buyurulursa güreşi berabere bırakalım...

Dedi.

Bunun üzerine Aliço, derhal ayrıldı. Sultan Aziz, hasmına bakarak:

— Pehlivan, bırakalım mı ne dersin?.. Ehe! Karanlık basmak üzere bugünlik yetişir.. Başka bir gün güreşiriz.

Dedi.

Bu suretle güreş berabere ayrıldı. Fakat her ikisi de müthiş bir güreş yapmışlardı. Aliço da, Sultan Aziz de tam manasile güreşmişlerdi.

Aliço, Sultan Azizi fazla görmüştü. Çok acı kuvvetli bulmuştu. Padişahın bir iki boyunduruğunu yemişti. Çetin ve, zarblı idi. Sonra, Padişah, güreşi çok iyi biliyordu.

Aradan bir ay geçti. Bir gün Sultan Aziz, seryaverile Aliçoya güreşe tutacağı günü bildirdi. Bu, sefer güreş Mecidiye kasrı meydanında yapılacaktı.

Sultan Aziz epeyce hazırlanmıştı. Padişah, Aliçoyu çok kuvvetli ve usta bulmuştu. Ona karşı iyi hazırlanmak lâzımdı. Ve, iyi hazırlanmıştı.

Güreş, çarşamba günü öğleden sonra başladı. Meydanda yine eski bendeler vardı. Başka kimsecikler yoktu.

Güreş öyle şiddetli oldu ki, iki taraf da birbirlerini ezdiler.. Hattâ Aliço, Padişahın elinden paçalarını kurtarmak için bir kaç defa Sultan Azize acı boyunduruklar çekmişti. Sultan Aziz de hasmını boş bırakmamış o da zehir gibi mukabelelerde bulunmuştu.

Güreş denk gidiyordu. Güreşin üçüncü saatine doğru Aliço, Sultan Azizi bastırmıştı. Ve, paçakazak oynuna almıştı. Padişahın kurtulmasına imkân yoktu. Aliço, Padişahı tepe taklak yere vurmak istemişti. Bir an askıda tuttuktan sonra usuletle yere bıraktı. Aliço, terbiyeli davranmıştı. Sultan Aziz, yenilmişti.

Padişah, hiç sesini çıkarmadı. Azimkârane tavırla Aliçoya şunları söyledi:

— Pehlivan, aferin sana!.. Fakat seninle bir güreş daha yapmak isterim...

Sultan Aziz, içerlemişti. Bu, kel herif nihayet ikinci güreşte kendisini de yenmişti. Fakat, onunla bir güreş daha yapmak şarttı.

Sultan Azizle, Aliçonun ^{*}^{*}üçüncü güreşi çok geç olmuşt Aradan üç ay kadar geçmişti. Çünkü, Sultan Aziz, kendini sk bir rejim altına almıştı. Tam üç ay durmadan Aliçoya hazırlanmıştı. Kuvvetle besleniyor, idmanlar yapıyor, bol uyku uyuyordu.

Alio da, Padişahın çok kavi ve, başka pehlivanlara benzedemediğini anladığı için kendisine iyi bakıyordu. Ve, her gün Padişahın güreş iradesini bekliyordu.

Nihayet, irade ıktı. Bu sefer güreş Zincirlikuyu köşkünde olacaktı. Günlerden yine çarşanba idi.

Güreşte yine mutad kimseler vardı. Alio, soyunmuş bekliyordu. Kavosoğlu, Aliçoya nasihat ediyordu:

— Sakın Padişahı incitme.. Dikkat et!. Nra filân atayın deme...

Sultan Azizin kispetini Kara İbo geydirdi. Paçalarını itina ile meşhur Arnavutoğlu bağladı. Arnavutoğlu, dikkatle ikide birde efendisinin paçalarını yokladı. Her iki pehlivan efendilerini yağladılar.

Güreş bağladı. Güreşin ilk beş dakikası birbirlerini denemelerle geçti. Beşinci dakikadan sonra Sultan Azizin Aliçoyu çaprazla takarak sürmeden olduğu yerde kstekliyerek altına aldığı görüldü.

Alio gibi pehlivanı böyle altına alıvermek hiç bir baba-yiğitin kr değildi. Fakat, Sultan Aziz çok kavi bir vcudla malikti. Hele, kolları, omuzları, göğsü korkunç denecek kadar mşekkeldi.

Alio bile hasmının bu aprazına şaşmıştı. Ne müthiş bir aprazdı. Olduğu yerde kitleyip altına alıvermişti.

Sultan Aziz, hasmını altına alırmaz sarmaladı. Ve, doldurdu. Aşırıp yenecekti. Fakat Alio, künteyi sıyrıttı. Altta boğuşma mühim oldu. Yarım saat kadar sürdü. Padişahın ilk elden ağır bastığı görülüyordu.

Alio, nihayet bir kol baskısıyla Padişahın altından kalktı. Kendini unutmuştu. Kimin karşısında bulunduğunu bilmiyordu. ırpınarak bir nra attı:

— Hayda be!..

Bu, nra, Kavasoğlunun ve, orada bulunanların yüreğine indirecekti. Aman Allah!. Bu, Alio, ne biçim adamdı. Hiç

önünü ardını düşünmüyordu. Hiç Padişaha! Haydi be! diye nâra atılır mıydı?

Fakat Sultan Azizin hoşuna gitmişti. Aliçonun nârasına o da çırpınarak mukabele etti:
— Hayda!

Güreş fevkalâde şiddetli oluyordu. İkinci hamlede Aliço, Padişahı budayarak bastırdı. O da yarım saat kadar hasmını altında tuttu.

Nihayet güreşin dördüncü saatine doğru Aliço, hasmını bastırıp sarmaladı. Ve, künteye alıp astı. Aşırıp ensesini yere vurur halde getirdi. Sultan Aziz, kat'iyyen kurtulamazdı. Aliço, hasmını bir an askıda tuttuktan sonra olduğu yere bıraktı. Ve, olduğu yerde el kavuşturarak durdu.

Sultan Aziz yine mağlûp olmuştu. İşte; Aliçonun bundan sonra hayatı da fenaya doğru yürümüşü. Çünkü Sultan Aziz, Aliçoya ihsan verip saraydan uzaklaştırmıştı.

*
**

Aliço saraydan uzaklaştıktan sonra, orada burada güreşerek para kazanıyordu. Nerede güreş olursa oraya gider otururdu. Eğer, başa gelmiş pehlivanlar varsa Aliço orada olduğu için başa güreşmezler baş altına güreş tutarlardı. Aliço da, hiç güreşmeden başa konan para ve, ne varsa alıp giderdi. Bazan soyunur, idman güreşi yapardı.

Aliçoya genç yaşında tam pehlivan olarak karşı koyanlardan biri Yürük Ali ile meşhur Çingene Çopur ve, Karagöz Ali idi.

Aliçonun Yürük Ali ile üç dört güreşi vardı. En sonunda Aliço, Yürük Aliyi hatalıyarak meydandan çıkarmağa muvafak olmuştu.

Aliçonun Çingene Çopurla güreşi mühimdir. Ve, Kırkpınarda olmuştur. Çünkü Çopur, Aliço ayarında karayağız, tunç gibi bir çingene idi. Yüz yirmi okkalık bir pehlivandı.

İşin tuhafı, bu, Çingene Aliçonun oğlu idi. Yani piçti. Aliço, delikanlı zamanında güreşlere giderken bir çingene karısıyla karşılaşmıştı. Çingene karısının adı Penbe idi. Güzel, yeni evlenmiş bir çingene kızı idi.

İşte, bu meşhur Çopur, Penbeden dünyaya gelmişti. Penbenin kocası sıksa bir çingene idi. Penbe biraz irice idi. Aliçonun o dölünden dünyaya gelen Çopur okkalı ve iri gelmişti. Penpe çocuğunun kocasından olmayıp Aliçodan olduğunu biliyordu. Fakat Aliço, bihaber idi.

Gel zaman git zaman Çopuru, Penbe pehlivan yaptı. Zaten Çopur pehlivan yapılı idi. Babası Aliçoya benziyordu. Kolları, ayakları, omuzları, göğsü, çalımı hep Aliço idi. Yalnız rengi benzemiyordu.

Yirmi beş yaşına gelen Çopur, bütün baş pehlivanlara taş çıkarıyordu. Maksadı Aliço ile güreşini aydın etmektir.

O vakıtlar Aliço, kırk beş yaşında vardı. Fakat, Türkiye'nin yine baş behlivanı idi. İhtiyar kurt kimseye meydan yerini bırakmıyordu.

Kırkpınar baş pehlivanlık güreşi yapılıyordu. Penbe de Çopurunu getirmişti. Çingene Çopur, baş pehlivanlık güreşine girecekti.

Penbenin maksadı, Çopuru Aliçoya sürmek ve Aliçoyu mağlûp etmektir. Hulâsa; cazgır, baş pehlivanları meydana çağırıldığı zaman Çopur da kazan dibine geldi. Aliço da soyunmuştu.

Cazgır, eş tuttu. Çopuru, Aliçoya verdi. Birbirlerini bilmiyen baba oğul meydanda çetin bir güreşe başladılar...

Çopurla Aliçonun güreşi çok müthiş oluyordu. İkisi de birbirini öldürseye boğuyor ve, eziyordu. Çopur, çok sağlam olduğundan Aliçoya duman attırıyordu.

Fakat ihtiyar kurt körpe Çopuru ince, ince eziyordu. Ne de olsa körpe idi. Zaten Aliçonun bir âdeti vardı. Sivrilene iyi pehlivanları karşısına çıkarsa çabuk yenmez güreşi sürdürür.. Ve, yavaş, yavaş ezer. Bir daha meydan yerinde kendisine çikamiyacak hale getirir ve, yıldırır.

İşte, Aliço, Çopura bu güreş tarzını tatbik ediyordu. Aliço, saatlerce Çingeneyi boğdu, ve, ezdi.

Çopurun anası Penbe; oğlunun fena vaziyete düştüğünü gördükçe gözleri yaşarıyordu. Penbe; Aliçonun, oğlunu ezdiğini anlamıştı.

Bir aralık, Penbe, Çopurun çok fena hale geldiğini sezince olduğu yerden fırladı, meydana yürüdü.

Cazgır, bağıriyordu:

— Hey, Çingene karısı içeri.. Meydana çıkma!..

Penbe, cazgırı dinlemedi. yürüdü. Zabtiye çavuşları da koşarak Penbeyi yakaladılar.. Penbe bağıriyordu:

— Bırakın beni! Oğlumun gözlerini sileceğim.

Bu gürültü ve bağırişmalar arasında hakikaten Çopurun güreşmesi zorlaşmıştı. Penbe, bunu bahane ederek oğlunun gözlerini silerken şunları söyleyecekti:

— Oğlum, pes et!

Zabtiye çavuşları Penbeyi yakaladıkları zaman o, bağırdı-yordu:

— Bırakın beni!..

Bu, gürültüyü ve, Penbenin meydana uğradığını gören Aliço, Çopurun ensesini bıraktı. Eski yavuklusunun perişan hali onu rikkate getirmişti.

Penbe, çok güzel bir çingene kızı idi. Ve gençliğinde bu, çingene kızının güzelliği ve sesinin ahengi dillerde destandı.

Aliço, zabtıyelere ve, cazgıra doğru iri sesile seslendi:

— Abe ne o, be!..

— Bırakın gelsin be!..

— Tehey! Hepten öldürecek değiliz be!..

— Gel Penbe be! Sil! Kızancağızının gözlerini be!..

Aliço, bir hasım olmak üzere Çopurun gözlerinin silinmesine müsaade ettikten sonra kimsenin mani olmasına lüzum yoktu.

Mademki, Aliço müsaade ediyordu. Çopurun gözleri silinebilirdi. Ancak, hasım tarafın müsaade etmesi lâzımdı.

Bunun üzerine zabtıyeler ve, cazgır, Penbeyi salıverdiler. Zaten herkes, Aliço ile Penbe arasında geçmiş maceraları biliyordu.

Evvelce Aliço hangi güreşe giderse mutlak Penbe de o, güreşe gelirdi. Aliço, Penbeye şarkı söyletir, oynatır, eğlenirdi. Bu sebeple hemen herkes Penbe ile Aliçonun eski âşıkdaş olduklarına vakıftı.

Penbe, oğluna doğru yürüdü. Elindeki çevre ile gözlerini silmeğe başladı.

Bir yandan da Aliçoya hain, hain bakarak:

— Abe susak ne ezer durursun oğlumu?..

— Hepten yeneceksen yen be?..

Aliço, gülerek:

— Abe Penbe! Senin oğlun olduğu için uzatırım işi be?

Deyince, Penbe dayanamadı, baklayı ıslattı:

— Abe, yalnız benim oğlum mu be?..

— Baka be! Kimin oğlu be?.. Senin sıska kocan çingenenin oğlu de be?..

— Abe, o, sıska çingeneden bu, çıkar mı be?.

— Tehey!. Çıkılmış işte be!.

Deyince, Penbe büsbütün sinirlendi. Ve, söyledi:

— Abe Aliço, o senin oğlun be?.. Öyle sıska çingeneden bu çıkar mı be?..

Dedi.

Aliço, pişkin bir adamdı. Derhal işi kavradı. Hakikaten de Çopur, o, sıska çingeneden olamazdı. Bir an için hatıralarını yokluyarak işin künhüne vakıf oldu.

Aliço, kahkahayı bastı ve:

— Abe Penbe!. Öyle ise üzülme..

Dedi.

Penbenin sözlerini Çopur da işitmişti. Alelâcaip bir şeyler konuşuyorlardı. Çingene serbestisine yakışan ve, hiddetsiz bir eda ile Çopur, mukabele etti:

— Abe Penbe! Ne söyler durursun, bırak güreşeceğiz be!

Dedi.

Penbe, Oğlunun kulağına eğilerek usuletle:

— Çopur, senin hakikî baban budur.. Seni fena halde eziyor.. Güreşi uzatma hemen pes et!

Dedi.

Zaten Çopurda hal kalmamıştı. Penbe meydandan çekildi. Meydan çok geniş olduğu için bunların neler konuştuğunu seyirciler duymamıştı.

Fakat, ihtiyar cazgir, hepsini dinlemişti. Esasen herkes gibi cazgir da, Çopurun Aliçonun oğlu olduğunu biliyordu.

Güreş tekrar başladı. Fakat Aliço, eskisi gibi tutmuyordu. Güreşi yavaşlatmıştı. Çopur da hasmının güreşi yavaşlattığını hissetmişti.

Güreş alt alta üst üste bir idman güreşi gibi devam etmeğe başladı. Ve, seyirciler de Aliçonun güreşi boşalttığını anlamıştı.

Güreş yarım saat daha sürdü. Ve, nihayet Aliço, usuletle Çopurun kulağına şunları söyledi.

— Çopur, artık yetişir.. Küntede pes et!..

Aliço, bir elde Çopuru bastırdı. Sarmaladı, künteledi, bekletmeden askıya aldı. Çopur, Aliçonun dediği gibi elile vurarak pes etti.

Çopur, o devirde Aliçodan sonra gelen pehlivanların en ileri gelenlerinden idi. Meydan yerinde çırpınırken ayağının baş parmağı arasına sıkıştırdığı küçük taşları bir sapan taşı gibi atar fırlatırdı. Fevkalâde kuvvetli ve, üstte bir pehlivandı.

Aliçonun, Çopur macerası da bundan ibarettir. Ve, çok enteresandır. Dillerde destandır.

*
*
*

Aliçonun son devirlerinde Koca Yusuf ve, Adalı Halil pehlivanlar türedii. Koca Yusuf, yaman bir pehlivandı.

Koca Yusufu, tanımayan yoktur. Yalnız Türkler değil, bütün dünya Koça Yusufu tanır.. O, bütün dünya pehlivanlarını Avrupada ve Amerikada mağlûp ederek bihakkin şeref kazanmış bir Türktür.

Adalı Halil de Türkiyede ve Avrupada şöret almış benim Türk pehlivanlarındandır.

Aliçonun son devirlerinde işte bu, iki namdar pehlivan türemiştir. Aliço, bu pehlivanlar türediği zaman elli ile elli altı yaş aralarında idi.

Aliço, ihtiyar olmakla beraber daha hâlâ Türkiye İmparatorluğu baş pehlivanlığını üzerinde taşıyordu. Onu daha hiç kimse mağlûp edememişti.

Aliço: Adalı Halilin ustasıdır. Adalı Halil, yüz yirmi beş, yüz otuz okkalık bir pehlivandı.

Adalı, iri gövdeli, uzun boylu dev cüsse bir pahlivandı. Koca Yusuf da, yüz yirmi okkalık uzun boylu, iri kemikli bir adamdı.

Her iki pehlivan da korkunç denecek derecede birer pehlivan idiler.. İşte, Aliçonun ihtiyarlığında karşısına dikilen pehlivanlar bunlardı.

Aliçoya ilk defa Adalı Halil, Kırkpınarda karşı koydu. Aliço, o vakıtlar elli üç elli dört yaşlarında vardı.

İki pehlivan, Kırkpınarda tam altı saat güreştiler.. Adalı Halil ihtiyar Aliçodan baş pehlivanlığı kurtarmağa çalıştı.

Fakat muvaffak olamadı. Çünkü Aliço, ihtiyar olmakla beraber daha çok çetin idi. Meydan yerini Adalıya bırakmadı.

Adalı Halil, kendisini Aliçoya karşı bir kaç defa daha denedi. Lâkin, yine muvaffak olamadı.

Aliço, çok fakir düşmüştü. Keşan ve Malkara köylerinden birinde koruculuk yapıyordu. Bir karısı ve, birde oğlu vardı. İki çift öküzünden başka hiç bir şeyi yoktu. Bir iki de tarlası mevcuttu.

Aliço, elli beş yaşlarında vardı.

Aliço hastalanmıştı. fıkıralıktan zebun düşmüştü. Fena halde vücudu bozulmuştu. herkes, artık onun güreş yapamayacağına kani olmuştu.

Adalı Halil, Aliçodan baş pehlivanlığı almak için uğraşıyordu. Ve, adım adım takip ediyordu.

Adalı, Aliçonun fena halde bozulduğunu hasta olduğunu haber aldı. Kispetini omuzuna vurarak Malkaranın yolunu tuttu. Maksudı, Aliçodan güreş istemek, onu bu, bozuk zamanında mağlûp etmektir.

Adalı Halil, Malkaraya geldi. Köy kahvesine oturdu. Köylülere sordu:

— Aliço nerede?.

Köylüler cevap verdi:

— Tarlada. Ne yapacaksın?.

— Görmek istiyorum..

— Kim geldi diye haber verelim?..

— Adalı Halil pehlivan geldi dersiniz..

Deyince, köylüler işi anladılar. Ve mukabele ettiler:

— Pehlivan, o, şimdi çok bozuk.. Eğer güreşe geldi isen yapamaz..

Nihayet Aliçoyu tarladan çağırdılar.. Aliço, Adalı ile kahvede karşılaştı. Aylardan şubattı. Daha ortalık kıştı.

Aralarında şöyle bir konuşma oldu:

— Adalı hoş geldin be?

— Hoş bulduk usta!.

— Abe ne o, kispetinle gelmişsin be?.

— Öyle usta be!.

— Maksadın nedir be?.

— Seninle güreşimi ayırdetmeğe geldim usta be..

Deyince, Aliço, önüne baktı. Biraz mülâhazadan sonra, kaşlarını çatarak:

— Abe Halil be!.. Peki be!.. Daha ölmedim be!.

Dedi. Ve, sözlerine şunları ilâve etti:

— Geliboluda Ali ağannın düğünü varmış.. Bir buçuk ay sonra bu, düğünde tutuşuruz be!.

Dedi.

Adalı Halil, Aliçoyu o kadar bozuk görmüştü ki, onun bir buçuk iki ayda değil, yüz seksen ayda bile doğrulamıyacağına kanaat getirmişti.

Fıkralık, ihtiyarlık tamamile Aliçoyu bitirmişti. Adalı Halil, Aliçonun teklifini kabul etti.

Ve, cevap verdi:

— Peki be usta, Geliboluya geleceğim.. Güreşimizi ayırdederiz..

Adalı Halil, geçip gitmişti. Aliçonun köylüleri şaşırmışlardı. Bir buçuk ay sonra Aliço, Adalı ile nasıl güreşebilecekti?

Aliço, eve geldi. Karısına şunları söyledi:

— Abe avret!. Adalı gelmiş güreş ister.. Ne yapacağız be?

Kadın sordu:

— Ne vakit Aliço be?.

— Bir buçuk ay sonra Geliboluda Ali ağanın düğününde yaparız dedim be!

Deyince, yirmi altı senedir kocasının Türkiye baş pehlivanı olarak na mağlûp yaşadığını bilen ihtiyar kadının gözlerinden yaş geldi.

Fakat birdenbire aklına gelen bir fikir dolayısıyla gözleri parladı. Aliço'ya dönerek:

— Aliço, genç kara öküzü keselim be!.

— Ne yapacaksın kesip bu öküzü ?

— Üç yüz okka gelir o be!.. Beslenirsin onun etile be!.

— Sonra, çifti ne ile süreceğiz..

— Baka, sen varsın ya be?.. Hepten idman olur sana be?.

Dedi.

Kadın, kocasının mağlûp olmasını istemiyordu. Adalıya bir ders vermek lâzımdı. Hulâsa, öküzü kestiler. Aliço, üç yüz okkalık öküzü bir buçuk ay yedi. Ve, tek kalan öküzün yerine girerek bir yandan da çift sürdü.

Aliço, bir yandan da idman yapıyordu. Bu, kökü sağlam ihtiyar bir buçuk ay içinde eskisinden daha azılı ve besli olarak meydana çıktı. Ensesi bir taraftan öbür tarafa dönmüyordu.

Köylüleri de Aliço'yu bal ile, börek ile beslediler...

Nihayet güreş günü gelip çattı. Aliço, Geliboluya geldi. Bütün pehlivanlar da oraya gelmişlerdi.

Daha Adalı Halil, gelmemiştir. Güreşe iki gün daha vardı. Fakat Adalı Halil, o kadar müsterih idi ki, yüzde yüz Geliboluda Aliço'yu yeneceğine kani idi. Çünkü o, Aliçonun düzeleceğine imkân vermemiştir.

Aliço, ve diğer pehlivanlar kahve önünde oturuyorlardı. Adalı Halil, öküz arabasıyla gelmişti. Arabadan indi. Kispetini sırtına vurdu, Kahveye doğru yürüdü.

Aliçonun sırtı, Adalıya çevrikti. Ayak ayak üstüne atmış kahve içiyordu. Adalı, iri yarı, kalın enseli bir pehlivan görmüştü. Sırtı kendine çevrik olduğundan kimdir diye merak etmişti. Âdetâ Aliçonun eski yapısına benziyordu.

Fakat Aliço, olduğunu bir türlü hatırına getiremiyordu. Nasıl getirebilirdi? Hiç Aliço, bir buçuk ayda böyle olabilir miydi?.

Adalı Halil, biraz yürüdü. Tam kahvenin meydan ortasına gelince Aliço ile karşı karşıya geldi. Merak ettiği adamı gördü.

Adalı, gözlerine inanamıyordu. Rengi soldu, dudakları morardı ve, titredi. Güçlkle selâm verebildi.

Aliço, yan yan Adalıya bakıyordu. Adalı da yan yan ona bakıyordu. Aliço, işin farkında idi. Alaya başladı:

— Abe Adalı, hoş 'geldin be!.

— Hoş bulduk usta!.

— Abe, güreşe hazır mısın?.

— Hazırım usta!.

— Tehey! Hepten Aliçoynu öldü mü zannettin be?.

Deyince, Adalı, bozularak, kesik bir sesle:

— Yok usta be!.

— Abe, kara öküzün hesabını göreceğiz be!.

Dedi.

Hiç kimse Aliçonun kara öküzü ne olduğunu bilmiyordu. Kahvedekiler düşündüler:

— Kara öküzün hesabı da ne idi?.

Birisi Aliçoyna sordu:

— Usta, kara öküzün hesabı da nedir?.

Aliço, gülerek cevap verdi:

— Onun hesabı meydanda belli olacak!.

Kimse bu cevaptan bir şey anlamamıştı. Fakat, Adalının içine kurt düşmüştü. Kendi kendine düşünüyordu:

— Bu herif nasıl olup da bir buçuk ayda böyle oluvermiş?.

Adalının kafası almıyordu. Olur şey değildi. Ölmüş bir adam bir buçuk ay içinde hiç böyle olabilir miydi?.

Ne ise, nihayet güreş günü geldi dayandı. Güreşler başladı. Küçük güreşler bitti. sıra baş güreşe geldi.

Cazgır bağııyordu:

— Başa güreşecekler meydana!.

Aliço, Adalı ve, sair baş pehlivanlar meydana çıktılar. Davullar, zurnalar çalıyordu. Hiç kimse Adalı Halil ile Aliço arasında olan biteni bilmiyordu.

Aliço, meydana yürüdü. Davul zurnaları susturdu. Ve: bağırdı:

Ağalar, beyler, paşalar.. Benim bugün güreşim Adalı ile dir. Köyüme kadar gelip bir buçuk ay evvel benden güreş istemiştir. Bu, ihtiyar halimde onun için buraya geldim. Evvelâ, onunla tutuşacağım.. Sonra, kim isterse beni tutsun..

Dedi.

Bunun üzerine Adalı ile Aliçoynu tutuşturdular.. Aliço, o kadar sinirli, o derece hiddetli idi ki Adalıyı meydan yerinde boğup öldürüyordu. Elense ve tırpanların sedası ortalığı çınlatıyordu.

Adalı Halil, hasmına mukavemet etmek için olanca

kuvvetile savaşıyordu. Fakat Aliço, kudurmuştu. Hasmını yiyecekti.

Güreş epeyce uzadı. Nihayet Aliço, hasmını altına alarak sarmaladı. ve, bir künite vurarak aşırıp yendi.

Adalı Halilin sırtı tamamı tamamına yere uzanmıştı. Aliço, hasmının göğsüne ayağıle basarak bağırdı:

— Abe Adalı, aldın mı kara öküzü be?.

— Aliçonun dediği doğru idi, başta genç bir kara öküz vardı.

Hediye olarak konan bu, öküz tıpkı Aliçonun kesip yediği kara öküze benziyordu. İşte bu sebepledir ki, Adalının göbeğine basıp:

— Aldın mı kara öküzü be?.

Diye bağırmıştı. Adalı, mağlûp olduğu yerden kalktı. İhtiyar ustanın elini mahcubiyetle öptü ve, meydandan çekildi.

Aliço, Elli altı yaşlarında idi. Böyle olmakla beraber daha hâlâ baş pehlivanlığı üzerinde taşıyordu. o vakıtlar, Koca Yusuf lar Adalılar gibi bir de Katrancı namında bir pehlivan türemişti.

Katrancı, Koca Yusuf ar âyarında idi. İri yarı zarflı bir pehlivandı. Bunlar hep Aliçonun peşini kovuyorlardı.

Aliçonun, Koca Yusuf la da bir kaç güreşi vardır. Bu, güreşleri kırk pınarda olmuştur. Koca Yusuf, Aliçoyu bir türlü yenememişti..

Artık, ihtiyar Aliçodan herkes bıkmıştı. Yirmi yedi senedir meydanı kimseye vermiyordu, en müstesna yetişen pehlivanlar bile bu ihtiyarla başa çıkamıyorlardı.

Ağalar, beyler Aliçoya şöyle söylüyorlardı:

— Pehlivan artık ihtiyarladın meydanı bırak gençlere?.

O, cevap veriyordu:

— Abe ne ihtiyarlık be?. Ölünceye kadar güreşeceğim be!.

Koca Yusuf la, Aliçonun beşer saat, altışar saat güreşleri vardı. Nihayet berabere ayrılmışlardı. Bir türlü ihtiyarı yenemiyorlardı.

Bir gün Sultan Hamit, baş pehlivanları huzurda güreşmek üzere İstanbul a çağırmişti. Aliço da bunlar meydanında idi.

Aliço, elli altı yaşında vardı. Huzurda güreşmek üzere gelenler meydanında Koca Yusuf, Adalı Halil, Katrancı da bulunuyordu.

Baş pehlivanlar Padişahın misafiri olmak üzere Ihlamur köşkü dairelerinden birine yerleştirilmişti.

Aliço, idman üzerinde ve, sağlamdı. Onun maksadı Koca Yusufu yenmekti. Bu, genç pehlivanı yenememişti. Meydandan çıkarmak istiyordu.

Sultan Hamit, baş pehlivanları huzurunda güreşmek üzere çağırdığı ve aradan bir ay geçtiği halde bir türlü güreştirmemişti.

Derken bir gün şöyle bir irade pehlivanlara tebliğ olundu:
— Herkes memleketlerine dönsün...

Sultan Hamit, her nedense pehlivanları çağırdığı halde şimdi de istemiyerek memleketlerine gönderiyordu. Her halde bir hafiye jurnalı bu işe tesir yapmış olacaktı.

Her ne hal ise, pehlivanlar bu iradeyi alınca müteessir oldular.. Çünkü, huzurda güreşip baş pehlivanlıklarını göstereceklerdi.

Bu iradeden en ziyade müteessir olan Aliço idi. O, hem Katrancıyı ve hem de Koca Yusufu Sultan Hamidin huzurunda mağlûp etmeğe azmeylemişti.

İrade böyle çıkınca Aliço, kızdı. Bir gün Beşiktaşa Ihlamurda Kara Mehmedin kahvesinde oturuyorlardı. Artık memleketlerine döneceklerdi.

Kahvede Koca Yusuf, Adalı, Katrancı da vardı. Aliço, yanında bulunan kisbet zenbilini alarak ayağa kalktı. Koca Yusufun üzerine doğru yürüdü, karşısına geldi, kisbet zenbilini Yusufun önüne koyduktan sonra:

— Abe Yusuf, madem ki huzurda güreş yok.. Ne olur ne olmaz ben, ihtiyarladım, belki seninle bir daha karşılaşamayız.. Gel seninle Hacı Hüseyin bağında güreşimizi ayırde-delim.

Dedi.

Koca Yusuf, çok terbiyeli bir adamdı. Koca ihtiyarın bayağılığına hayran oldu. Lâf değil elli altı yaşında bir adam hepsine meydan okuyordu.

Yusuf, olduğu yerden kalktı. Kisbet zenbilini aldı. Yerine götürüp koydu. Ve Aliçonun elini öptü. Ve:

— Usta! Sen, otur oturduğun yerde.. Sen, hepimizin ustası ve pehlivanların pehlivanısın.. Sana hepimiz pes ettik.. Biliyorsun ki, Katrancı da var ortada.. Ben, Katrancı ile kolumu pay etmedim.. Ben, Katrancı ile güreşeyim..

Dedi.

Aliço, Yusufun bu, yiğitçe ve efendice sözlerine duraladı. Gözleri doldu. Katrancıya doğru baktı.

Katrancı, işi anlamıştı. Çünkü, Katrancı da Aliço ile güreşmek kozunu pay etmek istiyordu.

Katrancı, ayağa kalktı. Aliço'ya doğru gitti. Elini öptü. Ve: — Usta! Koca Yusufun dediği gibi sen, hepimizin ustası ve pehlivanların pehlivanısın.. Ölünceye kadar baş pehlivanlık senindir.. Bırak bizi, biz gençler huzurunda kozumuzu pay edelim..

Dedi.

Aliço, buna da memnun olmuştu. Pehlivanlar oradan kalktılar.. Hacı Hüseyin bağına gittiler.. Katrancı ve Yusuf soyunarak kapıştılar.

İki pehlivan tam kırk beş dakika birbirini yediler.. Çetin ve, zarblı bir güreş oldu. Kırk beşinci dakikada Koca Yusuf, Katrancıyı paçakazakla astı ve, budayarak mağlûp etti.

Katrancı mağlûp olmuştu. Yusuf, hasmını yenerek galip gelmişti.

Bu, İstanbul seferinden sonra, artık Aliçonun güreştiği görülmedi. Kendi kendine meydandan çekilmişti. Meydanı Koca Yusuf, Adalılar, Katrancılar, sonradan Hergeleci İbrahimle, Çolak Mollalar, Rüstemler ilâh.. almıştı.

* * *

Aliço yetmiş beş yaşını bulmuştu. Kavasoglu Koca İbrahim de sağdı. O da seksen beşlik vardı.

Sultan Hamidi ziyarete Alman İmparatoru Vilhelm gelmişti. Sultan Hamit, misafirine bir çok şeyler gösteriyordu. Bu meyanda Türk pehlivanlarını da göstermek istedi.

Sultan Hamit, Sultan Aziz devrinin baş pehlivanlarını hatırladı. Valilere, kumandanlara telgraf çekerek Sultan Aziz devrinden sağ kalan namdar pehlivanları istetti. O devirde kala, kala Kavasoglu İbrahimle, Aliço kalmıştı.

İhtiyar iki pehlivani yakapaça İstanbul'a getirdiler.. İh-sanlar verdiler, giydirip kuşattılar.. İkisi de ak sakallı ihtiyardı. Fakat, diri ve dinç idiler. Kavasoglu daha çökmüş bir halde idi.

Kavasoglu Koca İbrahim, sarraf Niyazi bey namında birisine İstanbul'a gelmişti. Vizede oturuyordu.

Kavasoglu Koca İbrahim, Sultan Azizin baş pehlivanlarından ve, namdar Türk yiğitlerinden idi.

Aliço yetmiş yaşında olduğu halde işi ciddiye almıştı.

Her gün yağlanıyor, idman yapıyordu. Güreşi ciddî yapacaktı.

Bir gün, Kavasoglu Koca İbrahim, Aliçonun yağlanıp idman yaptığını ve, hazırlandığını haber aldı. Kendi kendine şaştı:

— Neden Aliço böyle hazırlanıyordu?. Deli mi olmuştu?.

Saraf Niyaziyi, Aliçoya gönderdi. Ve, hazırlanmasının sebebini sordurdu. Aliço, Niyazi beye şu cevabı verdi:

— Abe, tabii ki hazırlanıyorum.. Huzurda güreş yapacağız be?.

Niyazi bey cevap verdi:

— Pehlivan, huzurda güreş yapıp da ciddî yapacak değilsiniz ya?..

— Abe neden?.

— İlâhi usta, bu yaştan sonra ciddî güreş olur mu? Söyle bir oynasınız?.

— Baka be!. Oynaş olur mu hiç?.

— Usta ciddî güreş olur muya?.. Kavasoglu seksenlik.. Sen, yetmiş beş yetmiş yedilik.. Deli misin sen?..

Deyince, Aliço, kaşlarını çatarak ciddî cevap vermişti:

— Baka Niyazi bey!. Ben, oynaş güreş yapmam!. Ciddî tutarım.. Ben, karı değilim.. Ben, yaş maş tanımam..

Saraf Niyazi, bir türlü Aliçoyu ikna edememişti. Nihayet, huzur güreşi günü takarrur etti.

Sultan Hamid, İmparator Vilhelm ile Çit köşkünün penceresi önünde mevki almışlardı. İki ihtiyar ve, namdar pehlivan güreşeceklerdi.

Kavasoglu, Niyazi beğе ağlamıştı. Ve:

— Bu, kel herif deli olmuş... Bu yaştan sonra, bu hal ile nasıl ciddî güreş tutabilirim.. Bu ane kadar benim sırtım yere gelmedi. Bu, kel herif beni, huzurda yenerek kahredecek.

Diyordu. Zavallı Kavasoglu ne yapacağını şaşırmıştı. Ağhyordu.

Aliço oralarda değildi. Bir genç pehlivan gibi idman yapıp hazırlanmıştı.

Kavasoglu Koca İbrahim, dalıcı bir pehlivandı. O, şöyle düşünmüştü: Bu, herife kuvvetle dalarım.. Eğer tutturabilirsem ne âlâ... Tutturamazsam yenilirim diyordu.

Huzurda güreş başladı. İki ihtiyar canlı bir huzur pişrevi yaptılar.. Aliço âdeta bir keklik gibi olduğu yerde sıçrayıp duruyordu. o kadar canlı idi.

İki ihtiyar, dört beş dakika boğuşular.. Birbirlerini oyu-

na almağa çalıştılar. Bir aralık Kvasoğlu Koca İbrahim oyununu tatbik fırsatını buldu. Hasmina çift paça daldı.

Aliço, hasminin çift paça dalışını karşılamak üzere eğilmişti. Kvasoğlu, hızını alamıyarak ihtiyar halile başını Aliçonun kispet kazağına şiddetle çarptı.

Kvasoğlunun kaşı derince bir surette açılıp yarılmıştı. İki pehlivan doğrulup karşı karşıya, ense enseye geldikleri zaman Kvasoğlunun kaşından fıskıran kan Aliçonun yüzünü, göğsünü kana boyamıştı.

Sultan Hamit, bu hali görünce derhal elile işaret etti:

— Ayırın güreşi...

Harem ağaları derhal güreşi ayırdılar.. Aliço, bırakmak istemiyordu. Şöyle söyleniyordu:

— Abe bırakın ayırılım güreşimizi be!. Buncaz kanla ne olur be?.

Zavallı Kvasoğlu Koca İbrahim, bu, kaş patlamasile mağlûp olmaktan yakasını kurtarmıştı. Yoksa, Aliço gibi zamanında na mağlûp olan Kvasoğlu Koca İbrahim, seksen bu kadar yaşında Sultan Hamidin huzurunda yenilecekti.

* *

Aliço, dünyaya eşi gelmeyen bir pehlivandır. Türk Pehlivanlık ve, spor tarihinin en namdar şahsiyetlerinden biridir.

Zavallı Aliço, Âhir ömrünü sefaletle, fıkarcılıkla geçirmiştir. Bu, kitabı yazarken okuyucularımın birisinden aldığım bir mektupta Aliçonun Balkan harbinde ve seksen beş doksan yaşında olduğu halde Keşan taraflarından Karabigaya hicret ettiğini ve, gözleri görmez bir hale geldiğini yazıyor.

Aliço, Bugünün ve yarının Türk Gençliğini spor vadisinde her cihetten hıza getirecek ve nümunei misal olacak bir şahsiyettir.

Böyle namdar bir babayiğit Türkün heykelini dikmek sporcularımızın en vatanî vazifelerinden biri olmakla beraber onun mezarını bulup kemiklerini çıkararak bir mabed halinde vücutlandırmak vatan borcu olduğunu bilmelidir.

B İ T T İ

Tanesi 30 Kuruş

M. Sami Karayel'in Pehlivanlar serisi

	Kuruş
1 — Kel Aliço	30
2 — Koca Yusuf	30
3 — Akkoyunlu Kazıkçı Kara Bekir	30
4 — Çolak Molla	30

Basılmakta olanlar :

- 5 — Hergeleci İbrahim
- 6 — Abdülâziz
- 7 — Yozgadlı Kel Hasan
- 8 — Yürük Ali
- 9 — Arnavudoğlu
- 10 — Kvasoğlu Koca İbrahim
- 11 — Kara İbo
- 12 — Makarnacı Hüseyin
- 13 — Karagöz Ali
- 14 — Sarı Ahmet
- 15 — Kambur Osman
- 16 — Kuşçu Hasan
- 17 — Adalı Halil
- 18 — Kurtdereli Mehmet
- 19 — Kızılıklı Mahmut
- 20 — Cihan pehlivanı Kara Ahmet
- 21 — Kara Mustafa
- 22 — Kula Hafız (Sarı Hafız)
- 23 — Gazhaneli Ali Ahmet
- 24 — Nakkaşlı Eyüp
- 25 — Mihaliçli Hasan

M. Sami'nin diğer eserleri

Kılıçaslan — Araba ile devriâlem (tercüme) — Çöl vahşileri (tercüme) — Yamyamlar arasında (tercüme) — Küp cadısı — Sihhî ve terbiyevî cimmastik (tercüme) — Kadınlara beden terbiyesi (tercüme) — İzci rehberi (tercüme) — İzci (tercüme).